

Memleketimizle İspanya arasındaki ticareti artırmak için gelen İspanyol heyeti temalarına başladı.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

İraktaki asurilerin Brezilyada yerleştirilmesi için bir İngiliz heyeti mahallinde tetkikat yapıyor.

FIATI 5 KURUŞTUR

9 uncu sene No. 2885 SALI 20 ŞUBAT 1934

Tel: (Müdürlük: 24318, Yazı işleri müdürlüğü: 24319, İdare ve Matbaa: 24310)

Silâhsızlanma

Kedi yedi canlı ise, silâhsızlanma meselesi muhakkak on yedi canlı olmak lâzımdır. Altı sene, her gün inkıta tehlikesi geçiren bir ihzari konferansın çalışmasından sonra büyük silâhsızlanma konferansı debdebe ve tantana içinde Cenevre'de açıldı. Aylarca silâhsızlanmanın fayda ve lüzumu hakkında nutuklar söylendi. Elli küsur devlet murahası bu noktada anlaşıldı. Ancak bunun tatbiki sırası gelince; konferansa iştirak eden devlet murahası içinde fikir ihtilâfı tebarüz etti. Konferans dağıldı. Hiç bir neticenin elde edilmesi mümkün görünmüyordu. Fakat devletler, silâhsızlanmanın peşini bırakmadılar. Yeni yeni usuller icat ettiler. Komisyonlar teşkil edildi. Bunlardan da iş çıkmayınca, hususi temas ve eski diplomasi yollarıyla hedefe varmak yolunu takip ettiler. Fransa ile Almanya, aralarında bir takım notalar teati etti. Bu notaların teatisinden çıkan netice gene sıfırın ibaretti. İngiltere ve İtalya hakem süsünü takınarak onlar da silâhlanma hakkındaki noktaları nazarlardan birer nota ile ilân ettiler. Bu da bir netice vermedi. Şimdi M. Eden, İngiliz noktası nazarı şifahi Fransa, Almanya ve İtalyaya izah etmek için seyahate çıkmış bulunuyor. M. Eden bu seyahatin ilk merhalesi olarak Paris'te durmuş, Fransız devlet adamlarıyla temas etmiş ve bu temastan sonra resmi bir tebliğ neşredilmiştir. Tebliğde her iki tarafın da son İngiliz muhtırası hakkında görüşlerini birbirine bildirdikleri ve silâhları bırakma meselesinde beynelmile anlaşma ihtimallerini umumî şekilde tetkik ettikleri bildirilmektedir. M. Eden Paris'ten Berlin'e sonra da Romaya giderek Hitler ve Mussolini ile aynı temasları yapacaktır. Görülüyor ki silâhsızlanma meselesinin bir türlü sonu gelmiyor. Ne mesele halledilebiliyor, ne de devletler bu inkıta göze alabiliyorlar. İhzarî konferans, silâhsızlanma konferansı, bürolar içtimalar, komisyonlar içtimalar, mütehasıslar içtimalar, hususi temaslar, diplomasi yolları, başvurulmadık çare kalmamıştır. Bir yol kapanınca, başka bir yol icat ediliyor. Fakat yeni yolda da adım atmanın mümkün olmadığı anlaşılıyor.

Bir taraftan hususi temaslar ve diplomasi yollarıyla bir neticeye varmak için teşebbüs yapılırken, diğer taraftan da resmi konferans teşkilâtı olduğu yerde sayıp durmaktadır. Büyük devletler arasındaki bu hususi temalara konferans bürosunun teşebbüsüne geçen sonbaharda başlamıştır. Çünkü Almanya Milletler Cemiyetinden çekildikten sonra yapacak başka iş kalmamıştır. Milletler Cemiyeti meclisinin 19 kânunusaniide toplanacak olan içtimaına kadar zeminin hazırlanacağı zannedilmiştir. Filhalik bu tarihe kadar Fransa ile Almanya aralarında bir takım notalar teati ettiler. Ancak müsbet bir karara varılabilmek şöyle dursun, müzakerele zemin olacak bir esas bulmak bile mümkün olmadığından konferans bürosunun içtima şubatin on üçüncü gününe bırakılmıştır. On üç şubatta konferansın küçük bürosu Londrada içtima etti. Fakat Almanya ile Fransa arasındaki nota teatisinden ve İngiltere ile İtalyanın da noktaları nazarlardan izah eden birer muhtırasından başka meydana müsbet bir eser olmadığından içtima Nisanın onuncu gününe bırakılmıştır. Binaenaleyh iki ay daha vakit kazanılmış oluyor. M. Eden'in seyahati, bu müddet zarfında Fransız ve Alman noktası nazarlardan telif eden bir formül bulmak maksadına matuftur. Ancak Fransada hükümet değişmesinin böyle bir itilâfa varmağa yardım edecek mahiyette olduğu asla iddia edilemez. Fransız devlet adamları arasında Almanya ile bu noktada anlaşmak için Daladier kadar ileri gitmek isteyen bir Başvekil bulunamaz. Sadece Başvekilin itimadı kaybetmesinin bir sebep te silâhsızlanma meselesinde Alman noktası nazara karşı fazla mümaşat göstermesi idi. Tardieu'lerin, Mari'nlerin dahil olduğu bir temerküz kabinesinin silâhsızlanma meselesinde yumuşak davranması beklenemez. Diğer taraftan Avrupadaki umumî vaziyet te her gün silâhsızlanma

İcra Vekilleri Heyetinde malî vaziyetin müzakeresine başlandı. Dün kontenjan işleri görüşüldü

Krala muazzam cenaze merasimi yapılacak

Yeni kral cuma günü tahta çıkıyor

Bir çok memleketlerden nazırlar ve yüksek zevat cenazede bulunmak için Brüksel'e geliyorlar

BRÜKSEL, 19. A.

A. — Kralın ölümünün resmen tesbiti merasimi dün öğleden sonra Lâeken şatosunda olmuştur.

Kabine, cenaze merasiminin ikinci Leopold'un cenazesinde tatbik edilen merasimle ve perşembe günü yapılmasına karar vermiştir.

Bugün toplanan âyan ve mebusan meclisleri hükümetin, kralın ölümü hakkında tebliğini dinliyeceklerdir.

Yeni kralın tahta çıkması merasimi cuma günü yapılacaktır.

Ecnebi hükümetlerden taziyet telgrafları gelmektedir. Kralın cesedi bu akşam Lâeken şatosundan Brüksel sarayına nakledilecektir.

Kral nasıl parçalandı?
BRÜKSEL, 19. A.A. — Kralın ölümü hakkında resmi tahkikat raporunda şun-

lar vardır: Kralın hademesi saat 17 de, randevu (Devamı 6 nci sahifede)

Dün şerhımızdaki bütün sefaretiler ve konsolosluklar gibi mahafili siyasi bayraklarını yarıya indirdiler. Resmimiz hem onu, hem de yeni Kral ve Kraliçeyi gösteriyor

Türk Dili Tarama Dergisi yakında neşrediliyor

Türk Dili Tetkik Cemiyetinin hazırladığı bu eser 50 - 60 forma olacak

Türk Dili Tetkik Cemiyeti Umumi Kâtibi İbrahim Necmi Bey

T. D. T. C., geçen yaz İstanbuldaki çalışmalarının ilk yemişini vermek üzere. Cemiyet, büyük bir ileri atılışa "Tarama dergisi", adında bir kitap hazırlıyor. Bu kitapta dilimizde kullanılan bütün yabancı sözlerin türlü kaynaklardan toplanmış karşılıkları yazılı bulunacaktır.

Okurlarımız bilirler ki cemiyet, geçen yıl bu yolda bir anket açmıştı. Ankete dilimizde en çok kullanılan aşağı yukarı 1500 kadar söz girmiş, bunların her birine her yerden bir çok karşılıklar gelmişti. Bu gelen karşılıklar cemiyette sıraya konmuş, geçen yaz bunlardan 600 kadar sözün karşılıkları da karar altına alınmıştır.

Ancak yalnız ankette gelen karşılıklarla bu işin tam olarak başarılmamasına imkân olmadığı da bu çalışmada ortaya çıkmıştır. Çünkü ankete gelen cevaplarda bir türkçe söz bir çok birbirine yakın manalı yabancı söze kar-

Bursada Uludağ'da kayak sporu yapmak için Ankarada Yüksek Ziraat enstitüsü talebesinden on beş kişilik bir grup geldi. (Yazısı iç sahifelerimizde)

maya daha az müsait bir safhaya giriyor. Malumdur ki silâhsızlanma meselesi büyük mikyasta emniyet meselesine bağlıdır. Bunun içindir ki Japonyanın Mançuryayı istilâsi tarihinden bugüne kadar hâdiselerin inkişafı daima silâhsızlanma aleyhine tecelli etmiştir. Gelen gideni

arattı diye bir söz vardır. Bu, bilhassa silâhsızlanma teşebbüsüne başlayalı geçen günler hakkında doğrudur. Bunun içindir ki bütün gayretlere rağmen silâhsızlanma meselesinde müsbet bir neticeye varılabileceği hakkında nikbin davranmak kabil değildir.

Ahmet ŞUKRU

Yeni bütçe Tetkik ediliyor

Kontenjan meselesi iki mühim safha arz ediyor

ANKARA, 19 (Telefona) — İcra Vekilleri heyeti bu akşam saat on yedide toplanarak mali vaziyeti müzakere etmeye başlamıştır. Geç vakite kadar devam eden bugünkü içtimada meşgul olunan başlıca mevzu kontenjan olmuştur.

İktisat Vekili Mahmut Celâl Bey tetkik seyahatinden avdetinden sonra kontenjan işleriyle ehemmiyetle meşgul olmuş ve vardığı neticeleri bugün içtoplantıda kabine arkadaşlarına arz etmiştir. Bugünkü vaziyette kontenjan meselesi iki mühim safha arz etmektedir.

1 — Gümrük vardiâtını arttırmak (Devamı 6 nci sahifede)

Hazik hekimler Yetiştirilecek

Üniversite ilk inkişaf eserlerini gösteriyor

ANKARA, 19 (A.A.) — Ali Sihat Şüresi içtimalarında hazır bulunan üzere şehrimize gelmiş olan Üniversite rektörü Neşet Cemer Bey kendisini:

yarar eden bir muharririmize Üniversite ve tıp âlemi hakkında şu malûma vermiştir: "Cin huriyet hükümetini mecliset infamı ve shhâti umumiye ve en büyük hizmetlerinden biri yeni açılan İstanbul üniversitesidir. İstanbul üniversitesine memleketin güzide ve müstesna evlâtlarının yanında çalışmak ve çalışmak üzere garbin pek maruf ülemasının da celbolunduğu malûmdur. Daha ilk gün (Devamı 2 inci sahifede)

Ecel; Kâzım Hüsnü Beyi de aldı

Cenaze bu sabah kaldırılıyor

Kâzım Hüsnü Bey

Teessürle öğrendiğimize göre Konya mebusu ve C. H. fırkası umumî idare heyeti azasından Kâzım Hüsnü Bey irtihal etmiştir. Kâzım Hüsnü Bey uzun zamandan beri hastaydı ve Alman hastanesinde tedavi edilmekteydi. Ecel merhumun iyi olmasına fırsat vermemiş ve genç yaşında onu içtimizden almıştır.

Cenazesi bugün saat 10 da Taksimde Sraservilerde Alman hastanesinden merasimle kaldırılacak, köprüye getirilecek ve köprüde Şirketi Hayriyenin hazırlıyacağı vapurla Adaya nakledilecek ve Ada mezarlığına (Devamı 2 inci sahifede)

Yeni edebî tefrikamızı: Kanlı Sır

Yazan: Mahmut Yesari

Kanlı Sır: Meraklı bir zabıta romanı gibi başlar, hissi bir facia olarak biter. Mahmut Yesari, bu yeni romanına, büsbütün yeni ve cazip bir şekil vermiştir. Mevzu hakkında da tafsilât vereceğiz.

Pek yakında Milliyet'te

Belediye neşriyatımızı tekzip değil, teyit ediyor

Hâdis e vardır ve.. doğrudur

Fesane fabrikası; Belediye su idaresinin çıkardığı müşkilât yüzünden arteziyenle su çıkarmaya mecbur kaldı

Dün İstanbul Belediye reisi namına muavin Hamit Bey tarafından imzalanmış bir mektup aldık. Bu mektup Milliyet'in bir haberini tekzip etmek için epeyce işlenilmiş ve uzun emeklerle vücutte getirilmiş bir gayret eseridir. Hak sız, hele asılsız haberleri tayakkuzla karşılamak, hemen tekzip etmek, lüzumuna göre de işlemek ve etrafında emek sarfetmek haklı ve yerinde olur. Fakat hemen söylemek lâzımdır ki Belediye Riyaseti bu mektubu ile bizi tekzip etmemiş, sadece söylediğimiz ve haber verdiğimiz bir hakikatı bir defa daha teşhir ve teyidimize vesile vermiştir. Aynı zamanda Belediyenin her halde neşriyatımızla alakadar olan şubesi bizi tekzip için yalnız bir yol tutmuş, adeta yazılanı iyi anlamamış ve mevzuları birbirine barıştırmış vaziyete girmiştir.

Hâdis e sudur: 1 şubat 934 tarihli nüshamızda şehrimizde açılan arteziyen kuyularına ait bir haber neşretmiştik. Bu haberin başlangıcında İstanbul suları ve Terkos belediye geçtikten sonra sanayicilerle belediye arasında su meselesinden esaslı bir anlaşamamazlık meydana çıktığını ve sanayiciler Belediyenin Terkos için istediği (Devamı 6 nci sahifede)

Sümer Bank fabrikalarından Bakırköy bez fabrikasının açtığı arteziyen kuyularından birisi

Umumî Mecliste dün neler görüşüldü?

Yalnız arteziyen açmak kâfi değil, bu suyu da terşih etmek lâzım geliyor

İstanbul umumî meclisi, dün öğleden sonra Sadettin Ferit Beyin riyasetinde toplanmıştır. Bakırköyünde su ihtiyacına dair azadan Galip Bahtiyar Bey tarafından verilen takrir üzerine valî ve belediye reisi Muhittin Bey tarafından verilen takrir üzerine valî ve belediye reisi Muhittin Bey izahat vermiştir. Muhittin Bey, ezcümle demiştir ki:

"Bakırköyün su ihtiyacile biz de ehemmiyetle meşgul olmalıyız. Ancak bu iş, Galip Bahtiyar Beyin istediği kadar çarçabuk olabilecektir bir iş değil, bir hesap ve etüt meselesidir. Bakırköyde arteziyen vasıtasile çıkarılan su, mikyası ma derecesi itibarile aşağıdır ve kabili şürp bir hale getirilmesi için terşih ve tasfiyeye ihtiyaç vardır. Binaenaleyh arteziyenler açarak çıkarılacak suyun kabili şürp hale getirilmesi için terşih havuzları, ve depolar vücutte getirmek lâzımdır. Bütün bunlar masrafa mütevakıftır. Bir de Terkos suyunun Bakırköyüne verilmesini düşünüyoruz. Bunlardan hangisinin daha az masraflı o-

Takrir sahibi Galip Bahtiyar Bey ve Belediye Reisinin izahatını teşekkürle karşılayamıyacağını söyleyen Enin Ali Bey

lacağı tetkik edilecek bir mevzudur. Bu itibarla belediye tetkikatına devam etmek, gerek Bakırköy, gerek Yeşilköy ve gerekse Adaların su ihtiyaçlarını temin için bir müddet daha bek-

(Devamı 6 nci sahifede)

Japonyada ölen genç bahriyelimizin cenazesi dün geldi, bugün merasimle kaldırılacaktır. Resimlerimiz cenazenin Japon gemisinden alınmasına ait muhtelif itibaalrı teyit ediyor. (Yazısı iç sahifemizde)

Milliyet'in tefriki: 20

Stavisky

Hayatı ve ölümü

Bir meşru aile, iki metres, en yüksek otelde şahane bir daire, iki sayfiye, iki en lüks otomobil ve muazzam bir servetin yenisi... İşte Stavisky'nin son devir hayatının bir bilançosu!

Bunlara bakarak, bir ajans telgrafının dediği gibi, müstantikin filhalıkta vak'ı tesbit etmesi hususundaki imkansızlığı kabul edilir.

O halde "Stavisky, yi öldüren kimdi?"

Bir doktorun protestosu:

Havas ajansının bir telgrafına nazaran, Stavisky'nin yaralanmasını müteakip ilk çağrılan doktor (Jamin) Adliye Nazırına bir mektup gönderdiğini ve meseleyi tahkika memur edilen adliye memurlarının diğer doktorlar sırasına kendisinin de ifadesine müracaat edilmesi lâzımgelirken bunun yapılmadığını, ve fethimeyt amelîyesine çağrılmadığını bildirmiş ve bundan dolayı protesto etmiştir. Bu nunla beraber doktor Jamin'ın fethimeyt amelîyesi hakkında bir günün itirazı yoktur.

Ne tuhaf telgraf! Doktor Jamin fethimeyt amelîyatına çağrılmamış maamafih bunların hakkında bir itirazı yokmuş. O halde protesto ne oluyor? Demek ki ölümün mahiyeti hakkında bir ihtilâf var.

Acaba doktorun şahadetine müracaat edilmemesi, şahitler arasında bu zatın unutulması sebebi bu mu?

Netice:

Stavisky hâdisesi bir parlamento rezaleti, bir matbuat rezaleti. Umumi bir tefessüh meselesidir. Buna adliye, zabıta, emniyeti umumiyeyi karıştırmak ta lâzımdır. Şemset devrinin sonuna bir işarettir.

Stavisky meselesi, meydana hâlâ yolunacak kazar bulunduğunu zannedenlerin sonudur. Ümit edelim ki bu mesele hiylekârların sonu nu getirir olsun.

Nazırlarla, iş peşinde koşan mebuslarla senli benli görüşen, ortalamına birer kokot aralar süslü otomobillerde gezinen bu hiylekârlar, az mı gördük?

Stavisky meselesi zevk içinde, keyif içinde olup giden hummalı bir devrin sonu mudur acaba?

Belki? Ancak yeni bir devir başlamamak şartile.

Parisli bir gazeteci, Stavisky'nin ölümünden evvel, şu müstehzi satırları yazmıştır:

"Güzel Alexander'e fazla hücum ediyorlar. Stavisky fakir halkın değil, finans âleminin parasını dolandırmış, neville bunların sirket edresine kazandıkları serveti memleketle iade etmiş sayılır.

Düşünülse sermayeyi tedavül sahasında dolandırmak ve işlerin cereyanını faaliyete getirmek hususunda kim Stavisky kadar becerikli olabilmiştir.

İşte blâncosu: Bir meşru aile, iki metres, Klavye otelinde şahane bir daire, biri Saint Cloud'da öteki si Cote D'azur'da iki sayfiye, iki

Türk Dili Tarama Dergisi

(Başı 1 inci sahifede)

şık gösteriliyordu. Meselâ hüsn, letafet, bedaat, zerafet, halâvet... gibi sözlerin hepsini türke bir gökçeklik sözü ile karşılama imkânı yoktu. Halbuki cevap verenler bu sözlere ayrı ayrı düşünerek hepsine de bu tek sözü karşılık gibi ileri sürmüş olabiliyorlardı.

Bir de, gelen cevapların bir takım halk dilinden almış sözler, yahut eski kelimelerde görülmüş üç türke kelimele ise de, bir takım da yeniden uydurulmuş sözlerdi. Cemiyetin tuttuğu yola göre, önce halk dilinde veya kitaplarda bulunan sözler alınarak, buralarda hiç bulunmayanlar için yeniden Türk kökleri söz yaratmak icap ettiğinden bu uydurulmuş sözleri karşılık olarak kabul etmeden önce, bunların yerini tutabilecek halk dilinde veya kitaplarda söz olup olmadığını da anlaşılmalıdır.

Bütün bu sebeplerden dolayı cemiyet, tasarladığı karşılıklı kelâvuzunu ortaya koymazdan önce, halk ağzından derlenmiş sözlerle başlıca eski kitapları taramağa ihtiyaç duydu. (125000) den fazla derleme fişi cemiyet merkezinde toplanmıştır. Bunlar üniversitede muallimlerden seçilmiş bir heyet tarafından tarandı. İşlerince dilimizde kullanılan yabancı sözlere karşılık olabilecekleri yeni den fişlere geçirildi.

Diğer taraftan cemiyet yüzden fazla kitabı bu işlerde mümaressi olan zatlara havale ederek tarattı. Bunlardan da gene yabancı sözlere karşılık olabilecek öz türke sözler çıkardı. Fişlere yazıldı.

Öğrendiğimiz göre cemiyet merkezinde derleme fişlerinden ve kitaplardan tarama olarak yüz bine yakın fiş toplanmıştır.

Bu fişler, karşılık bulunan yabancı sözlere göre sıraya konarak zarflandırılmıştır. Her zarftaki karşılıklar alfabe sırasına

muhteşem otomobil, at nesline hizmet eden bir kıyafet, rolet masa sı, bir müzik hollün ve beş gazetesinin sermayesine iştirak, hülâsa sanayia, Güzel Sanatlara, spora, edebiyata müzaheret... Ondan sonra Macaristandan aşırı olacak paraları Fransaya getirip sarfetmek, bu da vatanperverane bir iş değil mi?

Sonra Stavisky meselesi yüzünden bazı nezaret sandalyelerinin boşalması bu sandalyeleri uzun müddet bekleyenlere bir hizmet değil mi? Hem gidenler ne kaybedecek sanki?...

Şimdi bu alayları bırakalım da meseleyi hülâsa edelim:

"Stavisky işi bir şantaajdır.

"Stavisky işi bir dolandırıcılıktır.

"Maamafih bir dolandırıcı yüzünden iki nazır zan altına giridi diye, bir nazır istifaya mecbur oldu diye, yirmi mebusun foyası meydana çıktı artık her şeyin mehvolup gittiği iddia olunamaz.

"meşhür sözdür: Bir çiçekle yaz olmaz.

"Kirlenen yirmi mebus bütün parlamento demek değildir.

"Nezaret sandalyesinde oturan veya bu sandalyeye geçmek için nöbet bekleyen on iki kişinin bednam olması Fransada bütün hükümet kadrosunun bozukluğu demek değildir.

"Pa'aya tapan elli gazeteci iş peşinde koşan yirmi gazete sahibi bütün matbuat değildir.

"Bütün bu kirli sımalara mukabil milyonlarca namuslu insan, yüzlerce gazeteci, yüzlerce muharrir, muhbir ve muhabir var. Bunlar da az çok emir kulu olmakla beraber fena bir işe girecek hilkatte yaradılmamışlardır.

Öyle ufak memurlar vardır ki meselâ Bayonne Maliye müfettişi gibi bütün kazancı hükümetten aldığı ufak bir maaşa münhasır olduğu halde Stavisky dolandırıcılığını âmirlerine ihbarda tereddüt göstermiyor.

Öyle hâkimler var ki meselâ Bayonne müstantiki gibi vicdanından başka şey tanımaz ve Stavisky çetesine kim girmiş ise hepsini tevkif ettirmekten çekinmez.

Hülâsa bu memlekette 200 namussuzluk mukabil 39 milyon namuslu insan var. Ne kadar cüret, ne kadar küstahlık, ne derere alçaklık ve hiylekârlık, sirket ve namussuzluk, dolandırıcılık lâzımdır ki Fransanın simasını değiştirebilsin?

Efkârı umumiye Stavisky'ye veya onun cesetine hatrasile. Dostlarile, ortaklarile, münasebetlerile, kombinezon arkadaşlarile birlikte gitmek üzere bir yer hazırlamıştır.

— Lağım!

SON

HARİCÎ HABERLER

Irak asurileri

Brezilyada yerleştirilecekleri yerler tetkik ediyor

CENEVRE, 19. A.A. — İngiliz generali Brovne, İngilterenin Rio dö Janeyro sefaret müsteşarı M. Redard ve beynelmilel ansen ofisi ne mensup binbaşy Yohnson'dan mürekkep bir heyet, Brezilya'da Parana eyalet ne gelip, orada Irak tan hıcret eden Asurilerin yerleştirilmesi ve onlar için pamuk tarlaları ihdası meselesini tetkike başlamışlardır.

Avusturyada Geçirilen ihtilâl

Memleketin iktisadî hayatını sarsamadı

VIYANA, 19. A.A. — Avusturya milli bankası müdürü sabık Maliye nazırı Doktor Kienböck Avusturya telgraf ajansının mümessiline aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Geçen haftanın hadiseleri Avusturya iktisadî hayatı üzerinde büyük bir aksülâmel yapmamıştır. Bilhassa fiyatlarda yükselmeler kaydedilmemiştir. Dolfuss hükümetinin icraatı seri bir muvaffakiyetle tetevvüç etmiştir. Şimdi her tarafta tam bir sükün sürmekte ve iktisadî hayat hükümet ordusunun ve diğer kanuni teşekküllerinin enerjik müdahaleleri sayesinde normal bir surette cereyan etmektedir. Mali sahada endişe verici hiç bir şey yoktur. Yalnız şimdiki kadar sosyalistler tarafından idare edilen büyük tasarruf sandığından ilk günlerde mevduatın geri çekildiği müşahede edilmiştir. Ve bunları çeşenler bilhassa sosyalist taraftarları olmuştur. Bu da azalmıştır. Döviz ithalâtı müsait şekline muhafaza etmektedir. Avusturya şimdiki kadar takip ettiği para siyasetine devam edecektir. Ticaret siyasetinde elde edilen son terakkیاتın Avusturya iktisadiyatı üzerinde müstait tesirler husule getirmesine inanz edilmiştir.

Dağıtılan Schutzbund'lar askeri teşkilât

VIYANA, 19. A.A. — Matbuata verdiği bir beyanatta, M. Fey, sosyal demokrat Schutzbund kuvvetlerinin askeri mahiyeti hakkında ısrar etmiş ve bu teşekkülün" bir daha katiyen harp etmemek" prensibine rağmen en militarist bir teşekkül olduğunu söylemiştir.

M. Fey, Heimvehren'ler olmasaydı, Avusturyanın mahvolmuş olacağını söyleyerek sözlerini bitirmiştir.

Lehistan'da mebus avukatlar için takyidat

VARŞOVA, 19. A.A. — Yüksek avukat meclisi almış olduğu bir kararda Diète ve Ayân azası olan avukatların idari davalarda müşterilerini temsil etmelerini, hiyaneti vataneye davalarla müdafî olmalarını, hazineye karşı hukuki muavenetlerde bulunmalarını, hazne ile mali münasebetleri veya mukaveleleri olan şirketlerde veya herhangi bir teşebbüste hukuki müşavirlikte bulunmalarını menetmiştir.

Muhtar ve mahallî idarelerde vazifeleri olan Ayân ve mebusan azaları için de yukarıki vaziyetlerde aynı memnuiyet vardır.

Meclis, Ayân ve mebusandaki avukatların işlerini tasfiye edebilmeleri için iki ay mühlet vermiştir.

Çanakalede bulunmuş bir amiral öldü

LONDRA, 19. A.A. — Reuter'in Sydney'den aldığı habere göre, 1914-15 te Belçika sahilleri açıklarında yapılan harekâta ve 1916-17 de Çanakaleye karşı yapılan taaarruzda bir harp gemisine kumanda etmiş olan Amiral Gerald Bernard vefat etmiştir. Müteveffa Jutland muharebesinde de bulunmuştur.

Lindberg rüşvet aldığı tekzip ediyor

NEW-YORK, 19. A.A. — Miralay Lindberg, kendisinin bir takım hava kumpanyalarından hediye makâmında ehsan almış olduğuna dair Vaşington'da deveren eden şayiaları tekzip etmiştir. Mumaileyh, tekzipnamesinde kendisine verilmiş olan bütün ehsamın Panamerican Airway ile aralarında mevcut mukavelename mucibine verilmiş olduğuna yazmaktadır. Lindberg, bu tekzipnamesini bir takım hava postaları mukavelenameleri hakkında tahkikat icra eden Ayân Meclisi encümenine göndermiştir.

Fransız bütçesi

Masraf bütçesinin toptan tasdiki isteniyor

PARIS, 19. A.A. — Bütçenin, meclis tarafından tasdiki keyfiyetinin, fevkalâde müstaceliyeti haiz bir mesele olduğunu nazır itibara alan hükümet, meclisin bugünkü içtimamda, masraf bütçesinin madde madde değil, toptan müzakere ve kabulü teklifi havi bir taktir vermiştir.

Varidat bütçesine gelince, bu, es kişi gibi serbesçe müzakere olunacaktır.

Kısa bir münakaşadan sonra, meclis bu teklifi 140 reyeye karşı kabul etmiştir.

Bundan evvel Belçikanın uğramış olduğu mateme, ayrıca kısa bir celse tahsis edilmiştir.

Meclis reisi M. Bouisson rahatsızlığına rağmen bu celseye bizzat iştirak ederek Kral Albert'in meziyetleri hakkında senada bulunmuş, onu müteakiben de, hariciye nazırı M. Barthou müessir bir hitabe irat etmiştir.

Bulgaristanda intihabat

SOFYA, 9. A.A. — Bulgar ajansı bildiriyor: Dün 2030 zirai nahiyede yapılan nahiyeh intihabı sükün içinde cereyan etmiş ve bu intihabta demokratlardan, çifçilerden, liberal rad'kâllerden mürekkep hükümet bloku reylerin yüzde atmış beşini kazanmışlardır. Bütün muhalefet fırkaları ise ancak yüzde otuz beş kazanmışlardır. Amele fırkası ise 1931 intihabatında kazandığı yüzde yedi rey mukabil son intihabta ancak bunun yarısını alabilmiştir.

Japonyada bir ölüm

TOKYO, 19. A.A. — En nüfuzlu müsaviri - haslardan Kont Miyayı, mide ülserinden, 76 yaşında vefat etmiştir.

Müteveffa, 1859 senesinde, Çin - Japon harbini müteakip imzalanmış sulh muahedelerini teati etmek üzere Çe - fu'ya gönderilmişti.

Gandhi'nin nazariyeleri

BOMBAY, 19. A.A. — Gândi düh Pondişeri'ye vassı olmuştur. Mumailiyh kendisini karşılamaya gelen büyük bir kalabalık huzurunda içtimâli nazariyelerini izah ederek, bütün insanların müsavvât üzerine müesses cemiyetlerin üstünlüğünü teyit etmiştir.

Otomobil - Tren rekabeti

BOMBAY, 19. A.A. — Hindistan devlet demiryolları bütçesi, geçen yılın nisbette 80 milyon rupiyelik bir varidat noksanlığı göstermiştir.

Bu tenakus, en ziyade otomobil münakalâtının artmış olmasından ileri gelmektedir.

Amerikan filusunun manevraları

SAN - PEDRO, 19. A.A. — Gelecek hafta başı 90 gemi, 300 tayyare ve Akron dirijablinin iştirakile manevralar yapılacaktır.

Fransada anket parlamenter heyeti

PARIS, 19. A.A. — Mebusan Meclisinin nizamnameler encümeni sosyalist grupunun, 6 şubat ve müteakip günlerde bir çok kurban vermiş olan müessif hadisesinin mesuliyetini tayin maksadile bir anket parlamenter heyeti teşkilı hakkındaki teklifini kabul etmiştir.

Encümen diğer taraftan Daladier kabinesinin mesuliyet derecesini tayin için de ayrıca bir anket heyeti teşkilı hakkında, sağ cenah mebuslarından M. Herriot tarafından vaki olan teklifi, mevcut 44 kişilik heyetin, 6 şubat ve müteakip günler vukuatına müteakip bilcümle mesele tetkikatını teşmil edebileceği cihetle, reddetmiştir.

Cenup kutbunda

WELLINGTON, 19. A.A. — Üç günlük bir deniz yolculuğundan sonra Byrd heyetinden "Jacob ruppert" gemisi buz manialarından Portbalmers limanına gelmiştir. Gemi kıyı orada geçirecek, sonra heyeti aramak üzere küçük Amerika gidecektir.

Otomobile çarpan tren

TREVES, 19. A.A. — Hirsfeld civarındaki bir geçitte, bir tren, içinde beş kişi bulunan bir otomobile çarpmıştır. Bunlardan üç kişi ölmüş, bir ikisi ağır, bir kişi de hafif yaralanmışlardır.

Varşovada bir estonya heyeti

VARŞOVA, 19. A.A. — Estonya murahhas heyeti, başında Estonya ve Lehistan Cemiyeti Reisi ve Talin parlamentosu reisi M. Tibund olduğu halde buraya gelmiş ve Leh - Estonya Cemiyetini ziyaret etmiştir. Heyet, Lehistan'da kalacağı beş gün müddet zarfında Varşova, Cracovie ve Zakapone'u gezecektir.

SON DAKİKA

Reisicumhur Hz. dün Çin askerî heyetini kabul bugurdular

ANKARA, 19. A.A. — Avrupa askerî teşkilâtını tetkik etmek üzere seyahatte bulunan ve dün şehrimize gelen general Young Chick'in riyasetindeki Çin askerî heyeti bugün öğleden sonra Reisicumhur Hazretleri tarafından kabul edilmiştir.

ANKARA, 19. A.A. — Şehrimizde bulunmakta olan General Young'ın riyasetindeki Çin heyeti askeriyesi bugün Başvekil İsmet Paşa Hazretleriyle büyük erkânı harbiye reisi Müşür Fevzi Paşa Hazretlerini ziyaret etmişlerdir.

Heyet dün de Hariciye Vekili Tevfik Rüşü Beyi ziyaret etmişlerdir.

M. Yansen Ankaraya geliyor

ANKARA, 19. (Telefonla) — M. Yansen birkaç güne kadar Ankaraya gelecektir.

İncir muntakası müstahsilleri

AYDIN, 19. (Milliyet) — İncir muntakasının her birinden seçilen salâhiyyetler mümessiller bugün Halkevi salonunda toplandı. Toplanan tda mebuslarımızdan Fuat, doktor Mazhar eylerle valim'z Fevzi, fırka reisi Etem, Halkevi reisi Neşet Beyler, meclis azaları ve banka müdürleri hazır bulunmuşlardır. Umumiyet itibarile teşkilâtlanmak lâzımında ittifaq eden müstahsiller satış kooperatifleri kurmağı karar altına almışlardır. Beş kişilik faal bir komite seçilmiştir.

Ofis teşkilâtının tatbikina martta başlanacak. Kadro hazır

ANKARA, 19. (Telefonla) — İktisat Vekâleti yeni teşkilât programına dahil ofis teşkilâtını martta tatbik etmeğe karar vermiştir. Ofis yeni kadrosu hazırlanmıştır. Ofis müdürlüğüne Kurtuluş Faik B. in tayini ihtimali kuvvettidir.

Kırklareli maarif, nüfus, tapu ve iskân daireleri yandı

ANKARA, 19. (A.A.) — Kırklarelinde 17 - 18 şubat gecesi maarif, nüfus, tapu ve iskân dairelerinin mevcut bulunduğu binanın tapu daireleri kısmından bir yangın çıkarak hiç bir eşya kurtulmadan bina kâmilan yandı. Yangın hast eseri olmadığı ve gece bekçisi bulunan tapu odacısının sobayı yanık bırakıp sinemaya gitmiş olmasından çıktığı anlaşılmıştır.

Belçika kralının vefatı münasebetile taziyet telgrafları gönderildi

ANKARA, 19. (A.A.) — Belçika Kralı Albert Hazretlerinin feci bir kaza neticesi vefat ettikleri haberi alınmaz, Re'icumhur Hz. namına yaverleri, Başvekilat namına hususi kalem müdürü Vedit protokol şefi Şevket Cevat Beyler sefiri ziyaret ederek taziyette bulunmuşlardır. Hariciye Vekâleti bugün mateme alâmeti olarak bayrağını yarı çekmiştir. Reisicumhur Hazretleri ile Başvekil İsmet Paşa ve Hariciye vekili Tevfik Rüşü Bey taziyet telgrafları göndermişlerdir.

Perşembe günü Belçika seferinde müteveffa Kral Hazretlerinin istirahatı ruhu için bir âyini ruhani yapılmıştır.

Anadoluda şiddetli soğuklar; 6 kişi soğuktan dondu

ANKARA, 19. (A.A.) — Mül hakatta şiddetli soğuk ve karlar devam etmektedir. Birkaç gündün beri yağın kar tesirile buradan Alaşehir g'mekte olan üç deveci ve Balıkesirde gene yolda biri kadın, biri erkek ve biri de çocuk olmak üzere üç kişi donmuştur. Balıkesirde şiddetli soğuklardan mektepler heyeti sıhhiye kararile altı gün tatil edilmiştir.

Kâzım Hüsnü Beyin cenazesi

(Başı 1 inci sayıfada)

na defnedilecektir. Vapur 11 de Köprüde Şirketi Hayriye iskelesinden kalkacaktır.

Kâzım Hüsnü Bey 1299 da Konyada doğmuştur. Elli bir yaşında hayatı gözlerini kapamıştır. Babası kendisi gibi Konyada çok sevilen meclis idare başkâtibi Hüsnü efendidir. Merhum Kâzım Hüsnü Bey Abdülhamidi sarayında öldürmek üzere Yıldız girer, orada tutularak boğdurulan inkılâpçı evlâtlarından Aziz Efendi merhumla fikir arkadaşlığı yapmış. Merhum Ebuzziya Tevfik Bey Konyada bulunduğu birlikte çalışmıştır. Hayatı daima inkılâp mücadeleleri içinde geçmiştir. Konya gençliğine büyük hizmetleri olmuştur.

Muhitinde kuvvetli ve inkılâpçı bir gençlik yaratmış ve onlarla birlikte son nefesine kadar çalışmaktan bir an geri kalmamıştır. Samimiyeti, ve fâsi ve hayrperverliğile bütün muhitini kendisine bağlamıştır. 335 te Konya mebusluğuna intihap edilerek İstanbul meclisinin kapatılmasını müteakip bazı arkadaşlarile beraber Anadoluya geçerek milli mücadeleye iştirak etmiş ve birinci Millet meclisinden itibaren bilâfâsıla Konya mebusluğunda bulunmuştur.

Zekâsı ve yorumlak bilmeyen mesaisile memleketin ticari ve iktisadi hayatında da mühim bir varlık temin etmiştir. Cumhuriyet Halk fırkası birinci kongresinde fırkanın umumi idare heyetine seçilmiştir.

Kederinde ailesine ve fırka umumi idare heyeti arkadaşlarına ve dostlarına samimi taziyetlerimizi sunarız.

Fırka azasını davet

C. H. Fırkası merkezinden: Umumi idare heyetimiz azasından Konya mebusu Kâzım Hüsnü Bey vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 10 da Taksim Sraservilerde Alman hastahanesinden kaldırılarak köprüye getirilecektir. Mazereti olmayan fırka arkadaşlarımızın cenaze merasimine iştirakleri rica olunur.

İngiltere sanatlar panayırı

LONDRA, 19. (A.A.) — Bugün Olimpiya'da açılmış olan İngiltere sanatlar panayırını, öğleye kadar taktirben on bin kişi gezmiştir.

Ziyaretçilerin yüzde yetmiş beşi cenbe alıcılar ve bilhassa Danimarklılardır.

Alman satranç kralı öldü

MÜNİH, 19. (A.A.) — Alman satranç oyunu şampiyonu M. Tarras, 72 yaşında vefat etmiştir.

Rossi ve Codos

MARSİLYA, 19. (A.A.) — Rossi ile Codos dün öğleden sonra "Josephlebriz", tayyaresile Bourget'den İstere'ye gelmişlerdir.

Kar makinesi kapıdan çıkmıyormuş!

Istanbul şehrinin bir kar süpürme makinesi olduğunu işitirdim. Fakat bir çok işitip te görmediğimiz şeyler gibi bunun da uzaktan yalnız menakibini duyar, kendisini bilmezdi. Derledi ki; bu makine bir metre kalınlığında kar tabakalarını lahza yok ederdi. Son günlerde yağın kar, bu meşhur makinenin hizmetine lüzüm hissettirmeye başlamıştı. Bir lüğüm teşkilatı olmayan İstanbul karlar sokakları kaplamış, seyrüsefer inkıtaa uğramış, otomobiller bir aylık ev kirasına bir sefer yapma kadar varmışlardı. Beri taraftan da kar makinesi Fatih ifaiye garajında gemini geleceği garajından çıkmıştı. Şehrin şehrin bazı caddelerinde hakikaten işe yaradı. Braksalr şehri silip süpürecek ama pek ileri gider diye bırakmadılar. Yalnız biraz da şehir dışarısını süpürelim diye sur haricine sevkettiler. Edirnekapisına geldi dayandı, kapıdan çıkmadı. Topkapıya getirdiler; oradan da çıkmadı, Silivri kapısına geldi, oradan da çıkmadı. Bakırlar makine İstanbuldan çıkmıyor. Artık zorlamadılar. Bunun üzerine bir zım arkadaşlarından birisi bu makine ile alakadar olan daireye müracaat ederek sormuş:

— Beyefendi! Kar makinesi İstanbul divarlarından dışarı çıkmıyormuş, gerçek mi?

— Evet! Makinenin cesameti kapılarını genişletmiş fazla!

— E Beyefendi! Bunu satın alırken, bu makinenin İstanbul surlarından dışarı çıkarılması ihtimali düşünülmedi mi?

— Tabii düşünülmedi. İstanbul ilk geldiği zaman ufak tefek idi. Sonradan şişti, şişti ve o hale geldi ki, şimdi İstanbul surlarından dışarı çıkmıyor.

— Cevabını almıştır.

Türkçede dağınıklık!

(Akşam) da (Akşamcı) müstearile yazan arkadaş, bazıları tarafından "muhterem efendim" tabiri yerine kullanılan (saygılı efendim) sözünü ele alarak bunun bir mâna ifade etmediğinden şikâyet ediyor ve sözü şöyle bitiriyor.

"Dil heyeti bu anarşinin önüne geçemese birkaç sene sonra biribirimizi anlayamayacak hale geleceğiz."

Ben bu fikride değilim. Ben daha şimdiden anlamaya başladığımızı zannediyorum. İşin zayıf tarafı şudur: Türkçede uzun müddet kullanılmış ve konuşulan lisan girmiş olan birçok tabirler sırf modaya uygun olsun diye değiştirilmeye çalışılıyor. Bu tür değişiklikler sakatlık ta şurada terçime yapılmış o kelimelerin bizim dilde kullanıldığı mâna değil de asıl dilindeki ifade ettikleri mâna alınıyor. Tabii garip bazı ters ifadeler terçimden de bu kabildendir. (Saygısız adam) demek nasıl muşerret kaidelemini saymayan (densiz) adam demek ise (saygılı adam) da edep erkanı bilen bir adam demektir. Bununla (muhterem) kelimesinin ifade ettiği (herkesin hürmet ettiği) mânası arasında tabii hiç münasebet yok. Ama tabii Türkçede "Alâ lâkin ben bunu söylemek istemiyordum ki;

İşte böyle terçime türkesi ile görüşmeye başladığımız içindir ki; çoğu yazılarımız Turan türkesine, fena yapılmış lektir terçimlerine dönüyor.

Buna bir de frenkçeden aynen nakledip bizim imlâ ile yazdığımız tabiri de inzimam edince güzel dilimiz içinden çıkılmaz hale geliyor. Meselâ "dikkatli gazetelerden birinde Cenap Şahabettin merhum hakkında yazılan şu satırlara bakalım. Aynen alıyoruz:

"Mahum Cenap Şahabettin Bey hakkındaki ihtisası arttırdır (Sor-bon) da edebiyat kurulları takip etmiş ve (Lisansiyesi es letr) olmuştur."

Edebiyat fakültesi mezunu demek bu (Licencie es letr) terkinin lütfelme seydi. Çünkü bu tabiri bilenler, onun Fransızcadaki imlâsı bilir. Tabiri imlâsı okuyamayanlar ise bu tabiri mânasını zaten anlamazlar. Olarak tabiri su imlâsile güya Fransızca (Kevakif) tabiri arasında gülünç olmak itibarıyla hiç fark yoktur.

Netice, ne kullanılan kelimeleri anılabilecek bir şekilde terçimeye, ne de dilindeki ses fakat türkesi imlâsile dilimize almaya lüzüm var..

FELEK
Edirne'de Erkek Muallim Mektebi talebesinden S. A. Beye,

Son mektubunuzda bahsettiğiniz mektubu kime yazdınız? ve neye dairdir?

Karilerimizden D. D. C. T. Sabik mektubunuzdan S. Beye,

Mektubunuz aldım. Memurla devden kanun ve daireler vardır. Haklı nızdan emin iseniz, onu istihâl edeceğizden emin olabilirsiniz. İsterseizin mektubunuzunuzu ait olduğu makama göndereyim.

Akay, denizyolları ve havuzlarda

İhtisat Vekâleti Akay, Denizyolları ve Havuzlarda teklifatı yapan heyetinin İstanbul Heyet reisi Kabotaj Müdürü Ayettullah Bey şehrime gelmiştir. Heyet teklifatını sür'atle imal edecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

İspanyol heyetinin Temasları

Heyet iki memleket arasındaki ihracat ve ithalâtı tetkik ediyor

Ticari temaslarda bulunmak üzere şehrimize gelen İspanyol heyeti şehrimizdeki ticaret gruplarıyla görüşmek üzere Ticaret Odası'na temas etmiştir. Oda bu hususta tavassut sa bulacaktır. Heyet yalnız yunurta işlerle değil, her nevi ticaret esya sile alakadar olmaktadır. İspanya, Türkiye ile arasındaki ticaret anlaşmasında Türkiye'den İspanyaya yapılan ihracatın yüzde elli nisbetinde Türkiye'ye ithalât yapmak istediğinden heyet bilhassa Türkiye'ye İspanyadan neyer satılacağını tetkik etmektedir. İspanya ticaret heyetinin mühim tasavvurlarından biri de Türkiye ile Amerika arasında ve birçok Avrupa ve Amerika limanlarına uğrayacak vapur seferleri tertip etmektir. Bu seferlerin İspanyaya kadar olan kısmı Türk vapurları tarafından yapılacak ve orada Amerika'ya giden İspanyol vapurlarına telâki edecektir. Heyet Türkiye'de İspanyol eşyasını ve İspanyada Türk mamulâtı ve mevzuatını tetkik edecek meşherler kurulmasını da tetkik etmektedir.

Sovyetlerle ticari anlaşma

Sovyet Rusya ile aramızdaki ticari anlaşmanın 17 şubattan 17 nisana kadar temdit edildiği dün alakadara bildirilmiştir.

Fransanın Türkiye'ye ayırdığı kontenjanlar

Fransa Ziraat nezaretinin 934 senesi birinci üç aylık listesinde Türkiye için ayırdığı miktarlar ticaret Odasına bildirilmiştir.

İtalya ile ticaret müzakereleri

Aldığımız malûmata göre İtalya ile aramızda Romada Clearing esasları üzerinde cereyan eden ticaret anlaşmasına ait şimdiki kadar yapılan müzakerelerde bazı esaslar üzerinde anlaşma hâsıl olmuştur. Heyet ay sonuna kadar memleketimize aydet edecektir. Romadaki heyet azamının İhtisat vekâleti kontenjanı şefi Muhtar Bey dün şehrimize dönmüştür.

Fındık ihracatını mürakabe

Fındık ihracatının mürakabeine dair olan nizamnamenin bazı maddelerinin değiştirilmesi heyeti vekile kabul edilmiştir. Buna nazaran nizamnamenin üçüncü maddesi ile tekyit edilen fındık ihracat iskeleleri şunlardır: Giresun, Trabzon, Ordu, Rize, Ünye, Görele, Fatsa, Sürmene, Vakfikebir, Tirebolu.

Bu nizamname ile muayyen olan kontrol malın son ihracat iskelesinde yapılar ve mallar mühürlenir, ihracat iskelelerinden mühürlü olarak İstanbul'a nakil ve orada herhangi bir sebeple mührü farkedilmiş bir mal, mal sahibinin talebi üzerine işbu nizamname hükümlerini tatbik edilmek suretile İstanbul ticaret Odası tarafından muayene edilerek tekrar mühürlenir. İhracat iskelesi olmayan mahallerin fındık mahsulü yukarıdaki isim verilen kelelerin her hangi birinde veya İstanbul'da sevkedilerek orada kontrol edilecektir. Ancak İstanbul'da ihracat iskelesinden tahmil edilen mallar nere mahsulü olursa olsun, tahmil edildiği iskelede muayene edilmek icap eder.

Süt tozu fabrikası

Yerli bir sermayedar grup tarafından Bursa'da süt tozu fabrikası açılacağı haber alınmıştır. Fabrika gündüze 500 kilo süt tozu imal edecek kabiliyette olacaktır. Çikolata fabrikaları Türkiye'de böyle bir fabrikadan açılacağına memnun olmuşlardır. Çünkü bu fabrikalar, Avrupadan süt tozu getirmektedirler. Süt tozu 25 kuruş olduğu halde gümrüğe beraber çikolatalara 130 kuruş mal olmaktadır.

Çikolataların kakao istiyori

Çikolata ve şekerlemeciler cemiyeti, kontenjan listesine az miktarda kakao yağının konulmasından şikâyet ediyorlar. Cemiyet ihtisat vekâletine müracaata bulunmuştur.

Komisyonerlerin Nafia Vekâletine bir müracaatı

Devlet demiryolları dört ayda 2000 vagon zahire getiren ticarata tenzilât yapmaktadır. Bu tenzilâtın istifade etmek üzere buğday komisyoncuları arasında bir limitet şirket teşkil edilmiştir. Bu vaziyet karşısında, şirketle, şirketle dahil olmayan komisyoncular arasında bir rekabet sahası açılmıştır. Rekabetten müteessir olan müracaat ederek, tenzilâtın istifade edemediklerini bildirmişlerdir.

Bin leylük kâğıt Romen paraları

Borsa ve Osmanlı Bankası komiserliğinden: 31-1-1934 tarihine kadar tevdiğe bırakıldığı bildirilen mavi renkteki (Bin) leylük Romen kâğıt paralarının bir ay daha yani 1 Mart 1934 tarihine kadar tedavülde kalmamasına karar verildiği Romen Milli Bankasının tamiminden anlaşılabilir. Alakadardarlar malûmat hâsıl olmak üzere ilân olunur.

Bir incinin Başındaki fırtına

Hakikî mi, kültive mi, yabancı inci mi?

Geçen gün Sandal bedesteninde, dedikodusu günlerce çalkalanan bir hâdise oldu. Bedestenin muhammillerinden Vahram Efendi; bir hanımın satıldığı çikardığı inciye 140 lira kıymet koymuştu. Beyoğlundaki bir ecnebi kuyumcu da bunu arttırarak 141 liraya kapattı. Fakat çok geçmeden incinin foyası meydana çıktı. Şark incisi namı altında teşhir edilen incinin kültive inci olduğu, 20 - 30 liradan fazla da kıymeti bulunmadığı iddia edildi. İnciyi satın alan kuyumcunun şikâyeti üzerine belediye meseleye el attı. Tahkikat heyeti teşkil edildi. Fakat kat'î bir neticeye varmak mümkün olmadı. Çünkü, inci mütehasısları, sandal bedesteninin muhammilleri tarafından 140 lira kıymet konulan bu incinin sahte olup olmadığı noktasında itifak edemediler.

Mütehasıslardan bir kısmı incinin hususî istridye taralarından, yetiştirilen incilerden olduğunu ileri sürdü ve kıymetini sıfıra indirdi. Bir kısmı da, "kültive inci" tamamıyla sun'î inci sayılmaz, mütehasıslar da bulundu ve incinin en aşağı 70 - 80 ilra değerinde olduğunu söyledi. Bir inci etrafında kopan bu fırtına, aradan günler geçtiği halde henüz yatışmış değildir.

Çarşı içinde inciden anlayan eski kuyumculardan biri, sahici ve yalan inciler hakkında bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— İnci, istridyenin, uzviyetinden taretmeğe çalıştığı bir maddedir. İstridye, bu maddeyi taretmeğe muvaffak olamayınca salya ifraz ederek yalınaya başlıyor. Her yalınaya da bu maddenin üzerine bir tabaka inci ilâve etmiş oluyor. İstridye, salyelerini ne kadar çok aktırta incinin tenesi o kadar büyük oluyor. Tabii incinin teşekkülü işte bu surettir. Kültive inciyi gelince, bu usulü Japonlar bulmuşlardır. Japonya'da istridye yetiştirilmek için hususî havuzlar ve istridye tarlaları vücutte getirilmiştir. Bu tarhalarda yaşayan istridyeleri kıymetli, küçük inci taneleri yutturuyorlar. İstridye, bu maddeyi bedeninden çıkarmak için salyasıyla yalınaya başlıyor. Ve yalınaya hacmini büyütüyor. "Kültive" denilen inci de budur.

İkinci bir inci ile kültive inci arasındaki fark çok büyüktür. Eğer, Sandal bedesteninin muhammilleri, kültive inciyi, orient inci diye gösterip ona göre kıymet koymuşsa, hatâ etmiştir.

İncinin sahiciisi ile yalınasının birbirinden ayırt etmek çok kolaydır.

Mahkemelerde

Öldürülen murabahacı

Feriköy cinayeti davasına dün Ağır ceza mahkemesinde başlandı

Bundan bir müddet evvel Feriköyünde bir cinayet olmuş, Menteş Kısavi isiminde bir murabahacı Zihni isiminde bir bahçıvan tarafından öldürülmüştü.

Zihni Menteş Kısaviden bir miktar para istikrar etmiş, bunun bir kısmını ödemiş, 60 lirasını ödeyememiştir. Menteş Kısavi bunun üzerine icraya müracaat ederek Zihniyeye kefil olan bakkal Nafiz Efendinin bu parayı ödemesini istemiştir. Nafiz Efendi keyfiyetten Zihniyeye haberdar etmiş, Zihni Efendi de gidip Menteş Kısaviden bir müddet müsaade etmesi ricasında bulunmuştur. Fakat Menteş Kısavi bunu icra etmemiş ve icra memuru ile beraber bakkal Nafiz Efendinin dükkânına hazine girmiştir. Burada da cinayet olmuştur.

Dün bu cinayetin mahkemesine başlanmıştır. 17 yaşında olduğunu, Arnavut tabiiyetinde bulunduğunu ve Kolonya'da doğduğunu söyleyen maznun mahkemede demistir ki: — 60 lira borcum vardı. Kefilime müracaat ettim. Derhal 35 lirasını vermedim, 25 lira için müddet verdim, kefilimi izaç etmemesini rica ettim. O, dinlemedi. Eşyaların arabaya yüklenmesini emretti. Ve dışarı çıktı. Ben de kendisini takip ettim. Dükkândan yüz yüz eli metre ileride kendisine yetiştim. 35 lirayı almamış ve mehil vermesini telkar rica ettim. Kabul etmedi, üstelik hakaret etti, bana bir de tokat vurdu. Bu esnada da cebinden yere bir çakı düşüdü. O çakıyı aldım ve kendisine vurdum.

Maznunun bu şekildedeki itirafından sonra ilk olarak şahit kefil bakkal Nafiz Efendi dinlenmiştir. Nafiz Efendi maznunu söylediklerini telkar ettikten sonra: — 60 lira borcumu mahsuben derhal 35 lira vermiş, 25 lirasını da ay başında ödemeyi telkif ettim. Ben de: — Sana bir miktar da faiz verelim, dedim. Fakat Menteş Kısavi Efendi kabul etmedi. Dükkândan çıktılar. Zaten hadiseyi görmedim, demistir.

Bundan sonra diğer şahitler dinlenmiş, bunlar da Zihninin Menteş Kısavi'ye yalınaymış, fakat onun dinlemediğini, zati hadiseyi de görmediklerini söylemişlerdir. Muhakeme şahit celbi ve maznunun 17 yaşında olup olmadığının tabkiki için 19 marta brakılmıştır.

Neşriyat davaları

Son Posta gazetesinin Cumhuriyet gazetesine aleyhine ikame ettiği hakaret davasına dün ikinci cezada devam edilecektir. Fakat neşriyat müdürlerinden

Belediye

Bütçe tetkikati

Maaş ve ücretler bütçede mühim yekün tutuyor

Şehir Meclisi bütçe encümeni, belediyenin yeni bütçesine ait tetkikatını imal etmek üzere. Memur fazlalığı ve ücretleri bütçenin mühim bir kısmını kabartması itibarıyla bu hususta heyeti umumiyyede tasarruf imkânlarının temini için hararetili müzakereler olacağı tahmin edilmektedir.

Hastanelerin para ihtiyacı

Şehir hastanelerinin inkişafını temin için hükümeti merkeziyenin yeni senede belediyyeye mali muzaheretle bulunacağı ümit edilmektedir.

Maslak yolu temizlendi

Maslak şosesi de, kardan temizlenmiş ve dünden itibaren otobüslerin Şişli - Büyükdere yolunda işlemelerine belediyyeye müsaade edilmiştir.

Patlayan Terkos boruları

Su fırtına günlerinde patlayan Akarsaray ve Yedikule taraflarındaki Terkos boruları sür'atle tamir edilmektedir. Boruların kısmen tamiri ikmal edilmiştir.

Hile yapan esnaf

Bazı ecnebi memleketlerinde olduğu gibi, İstanbul'da da hile yapan esnafın isimlerinin gazetelerde neşredilmesi lehinde neşriyat vuku bulmuştur. Şehrîmizin genişliğine nazaran hile yapan esnafın isimlerinin birer birer neşrine pek te imkân görülmemekle beraber, teşhir noktasından da bunun ayrı bir tetkik mevzuu olduğu ileri sürülmektedir. Bununla beraber hile ve ihtikâr yapan esnafın gazetelerde isimleri neşredilecek yerde teziyeleri cihetine gidilmekte olduğu da ilâve edilmektedir.

Biz, ödenen beri inciyi dişimize vurup muayene ederiz. Kültive inci, küçük bir temasa kırılır. Halbuki sahiciisi taştan serttir. En ağır darbeler ve tazyiklere tahammül eder! 140 lira kıymet konulan inci bana gösterilse, 10 lira vermezdim."

Diğer bir kuyumcu da demistir ki: — Kültive inciyi, sahte inci denilemez. Fakat sahici inci hiç denilemez. Ntürle incinin en iyileri Adon sahillerinde çıkar. Umman denizinde eskü büyük istridye tarlaları, kalmamıştır. İnci avcılığı masraflı ve zahmetli fazla olan bir iştir.

Japonya'da ve Avrupanın bazı yerlerinde incinin sun'î olarak yetiştirmeğe çalışılması inci avcılığının müskülâtından doğmuştur."

Sarı İhsan mahkemesinde

Dolandırıcılıktan maznun Sarı İhsanın mahkemesinde dün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmektedir. Çünkü muhakeme bir polis şahit olarak dinlenmiş, şahit Sarı İhsanın sabıkalı dolandırıcılardan olduğunu söylemiştir. Sarı İhsan deli olduğunu iddia etmiştir. Mahkeme evvelce bu iddianın doğru olup olmadığını tevkifhane doktoru tarafından tetkik edilmesine karar vermiştir. Sarı İhsan bu karara itiraz ederek tabiiyediye sevkini istemiştir. Mahkeme bu isteği reddederek Tevkifhane doktorunun tetkikatının کافی olduğunu karar vermiştir. Bundan sonra gelmiş şahitlerin celbi ve şahitlere tebligat yapılmakta imhali görülen memurlar hakkında takibat yapılmaması mahkeme başka güne brakılmıştır.

Türkiye ile İspanya arasında turizm

Türkiye ile İspanya arasında Turizm münasebati ile meşgul olmak üzere Madrid'te Patronata Tourismes isiminde bir cemiyet teşkil edilmiştir. Cemiyet nisanda İspanyadan İstanbul'a bir seyahat tertip etmiştir. Bundan sonra İspanyol talebesinden mürakkep ikinci bir seyahat kafilisi şehrimize gelecektir.

Mes'ut bir nişanlanma

C. H. F. İstanbul Vilâyeti İdare heyeti reisi Cevdet Kerim Beyin hemşiresi Macide Kerim Hanımla çocuk doktoru Ahmet Akkoyunlu Beyin nişanlanma merasimi dün Sipahi Ocağı salonlarında yapılmıştır.

Neşan merasiminde ve bu münasebetle verilen çaıda şehrimizin tanınmış ve güzide simaları bulunmuş, merasim geç vakte kadar neşe ve zevk içinde sürmüştür.

Bu münasebetle yeni nişanlılara saadet diler ve kendilerini tebrik ederiz.

Raif Efendi ile tayfası buna itiraz etmişlerdir. Bu itiraz üzerine iki taraf arasında ve deniz üzerinde bir kavga başlamış ve neticede Raif Efendi yaralanmıştır.

Raif Efendiyi yaralamaktan suçlu olarak ta Mahmut Efendi mahkemeye altına alınmıştır.

Dün yapılan mahkemede Raif Efendi cürmünü inkâr etmiştir. Mahkemeye şahit celbi için başka güne brakılmıştır.

İncirli çiftliği cinayeti

Bakırköyünde İncirli çiftliği civarında ki köşkerinde Davit Efendi yaralanmak ve karısı Madam Lea'yı öldürmekten suçlu Talip ile Mustafanın mahkemesine dün devam edilmiş, şahitler dinlenmiştir. Dinlenen şahitler hadise hakkında malûmatları olmadıklarını söylemişlerdir. Muhakeme terhis edilmiş olan bir jandarmının istinabe suretile ifadesi alınmak için başka güne brakılmıştır.

Kılıç balığının sebep olduğu kavga

Bundan bir müddet evvel Beykoz açıklarında ay ışığında Beykoz Mahmut ve Raif Efendiler tayfaları birliktelikte ağ atıp balık avlarken ağlarına her iki balığı düşürmüştür. Fakat balık her iki ağın da içine girmiştir. Bunun üzerine Mahmut Efendi:

— Ava ortağız! diye bağurmuş, fakat

Peşte seyahati Hazırlıkları

Turing Klöp zengin bir program hazırlıyor

Türkiye luring ve otomobil klöbü tarafından tertip edilen Peşte seyahati hazırlıklarına başlanmıştır. Bu seyahate iştirak için Anadoludan da bazı müracaatlar vaki olmaktadır.

Seyahat ücreti pek ucuz olacaktır. Tren, Peştede kalmak olan altı gün zarfında en iyi otellerde ikamet ve yemek masrafları, program mucibince tenezzüh ve pasaport vize masrafları da dahil olduğu halde, adam başına ikinci mevkide seyahat etmek şartile 85, üçüncü mevkide seyahat 60 liradır. Bunda yalnız yataklı vagon ve seyahat esnasında vagon restoranında yemek masrafları dahil değildir. Turing klöp bu masraflardan da tenzilât yaptırmak için Yataklı vagonlar şirketini müracaat etmiştir.

Kafilye yüz kişi kadar iltihak edecek tahmin edilmektedir. Macar Meh'usan ve Ayannın 29 teğrinievvelde Ankaraya vaki olan ziyaretlerini iade edecek olan B. M. Meclisi azalarının adedi 25 kadar olacaktır. Seyyahat 30 nisanda İstanbul'dan hareket edecekler ve 2 mayısta Peşte'ye vasıl olacaklardır. 4 mayısta Budapeşte panayırının küşt resmi yapılacaklar. Panayır idaresi Türk ziyaretçileri için itinalı bir program hazırlanmaktadır.

Şehrîmize gelen malûmata göre seyahat Peştede kalacakları 5 - 6 gün zarfında Mont St. Gallert'i, Kral sarayını, milli hazinesi evrakı ve tarihi Türk vesaikinin bulunduğu yer, eski Budin Valisi Abdurrahman Paşa namına rekzedilen abideyi, eski bir Türk olan Gülbabanın mezarını, Mathia kilisesini, parlamento, temyiz mahkemesi binaları Hüriyet meydanını, borsayı, ve milli bankayı, Ste. Marguerite adasile deniz hamamlarını ve yüzme mektebini ziyaret edeceklerdir.

Seyahat iştirak edecek zevat arasında tüccar, fabrikatör, mühendis, hekim, sporcu ve talebe gibi muhtelif mesleklerle mensup olanların miktarı çok olduğu takdirde bunlardan her birinin mesleklerini alakadar edecek surette tenezzüh programları tanzim edilecektir. Meh'uslarımızın yapacakları temaslara için de ayrı bir program yapılacaktır. Siyasi mehafil şereflerine resmi kabul tertip edilecektir.

Fabrikatörler, sanayi mektebini, tüccar borsayı, Csepel limanını antrepoları ve hâlleri, ziraat erbabsı ziraat müzesini, haralar, mezbahayı, şarap kavluğunu; hekimler Rozsveker Enstitüsünü, hastahane, sanatoryum ve kaplıcaları, mühendisler telsez merkezlerini, Politeknik sanatlar mektebini, havagazı ve elektrik fabrikalarını ziyarette davet edileceklerdir. Türk seyyahlarımız Peştede kaldıkları müddet zarfında şereflerine bazı spor eğlenceleri tertip edilecektir. Operada bir suvare verileceği gibi, otomobil ve zerafet müsabakaları, motosiklet at ve Tuna üzerinde kayak yarışları, futbol ve güreş müsabakaları tertip edilecektir.

Bundan maada muhtelif meslek erbabının aralarında mesleklerine taallük eden meseleleri görüşmek ve meslekî münasebati inkişaf ettirmek üzere bazı icmalar ve konferanslar da tertip edilebilecektir. Bu meyanda Türk - Macar iktradi müneşabati, fenni, tıbbi meselelerle ta lebe arasındaki münasebata ve turizm münasebatına dair toplantılar yapılacaktır.

Macar Başvekilî, Meclisi Meh'usan Reisi, Peşte Ticaret ve Sanayi Odası, Sanayi Cemiyeti ve Türk - Macar Ticaret Odası tarafından, Türk seyyahlar şerefine ayrıca ziyafetler verilecektir.

Türkiye ile İspanya arasında turizm

Türkiye ile İspanya arasında Turizm münasebati ile meşgul olmak üzere Madrid'te Patronata Tourismes isiminde bir cemiyet teşkil edilmiştir. Cemiyet nisanda İspanyadan İstanbul'a bir seyahat tertip etmiştir. Bundan sonra İspanyol talebesinden mürakkep ikinci bir seyahat kafilisi şehrimize gelecektir.

Mes'ut bir nişanlanma

C. H. F. İstanbul Vilâyeti İdare heyeti reisi Cevdet Kerim Beyin hemşiresi Macide Kerim Hanımla çocuk doktoru Ahmet Akkoyunlu Beyin nişanlanma merasimi dün Sipahi Ocağı salonlarında yapılmıştır.

Neşan merasiminde ve bu münasebetle verilen çaıda şehrimizin tanınmış ve güzide simaları bulunmuş, merasim geç vakte kadar neşe ve zevk içinde sürmüştür.

Bu münasebetle yeni nişanlılara saadet diler ve kendilerini tebrik ederiz.

Raif Efendi ile tayfası buna itiraz etmişlerdir. Bu itiraz üzerine iki taraf arasında ve deniz üzerinde bir kavga başlamış ve neticede Raif Efendi yaralanmıştır.

Raif Efendiyi yaralamaktan suçlu olarak ta Mahmut Efendi mahkemeye altına alınmıştır.

Dün yapılan mahkemede Raif Efendi cürmünü inkâr etmiştir. Mahkemeye şahit celbi için başka güne brakılmıştır.

İncirli çiftliği cinayeti

Bakırköyünde İncirli çiftliği civarında ki köşkerinde Davit Efendi yaralanmak ve karısı Madam Lea'yı öldürmekten suçlu Talip ile Mustafanın mahkemesine dün devam edilmiş, şahitler dinlenmiştir. Dinlenen şahitler hadise hakkında malûmatları olmadıklarını söylemişlerdir. Muhakeme terhis edilmiş olan bir jandarmının istinabe suretile ifadesi alınmak için başka güne brakılmıştır.

Kısaca kısaca!

Küçük bir telgraf.

Almanyada garip bir ceza... On yedi yaşında bir kaç kıza ilişen gayritabii bir adam hakkında verilen isabetli bir hüküm.

Bilmem gözüne ilişti mi, Alman mahkemesi bu adamı hadım etmeğe karar vermiş ve hüküm tatbik edilmiş.

İşte kısaca kısaca diye buna derler.

Cürümle ceza arasında mutlak bir nispet arayanları bu karar tatmin etmiştir.

Hırsızlık edenin elini kesen, adam öldürenin başını uçuran ve nihayet ırza geçeni hadım eden adalet halk tabakalarını çok memnun eder. Almanya son aylar içinde böyle bir çok garip hâdiselere sahne oluyor. Siyasi mücrimlere sokak süpürtüyor. Adı mahkûmlara yol yaptırıyor. Medeni kanunlarda bu cürümlere ayrılan cezalarla bugün tatbik edilen bu hükümler arasında hiç münasebet yoktur. Fakat zaten yeni bir devir açmak isteyen yeni Alman rejimi her sahada böyle garip gelen hareketlerin kahramanı oluyor.

Hele bu son hâdise, Almanyadaki inkılabın mânâsını tamamen tebarüz ettirdi. Amerikada beyazlara tecavüz eden zencileri halk linç ediyorlar. Eğer Almanyadaki tedbir duyarlısı zenciyi yatırıp el birliğine hadım etmeğe başlarlar. Fakat ırz ve namus düşmanları için bundan ibretli bir ceza da olmaz zannediriz. Yeniçerinin macerasını bilir misiniz?

Genç, tığ gibi bir yeniçeri biraz da çakar keyif giderken yanında anası, kıvrak, güzel bir kıza tesadüf etmiş. Yanından gitmiş. Peşinden gitmiş. Nihayet nasılsa kendinden geçmiş ve yayından fırlamış bir ok gibi genç kızmı üzerine atmış.

Anasının ve kızının feryadına koşanlar yeniçeriyi calyaka subaşya teslim etmişler. Elleri bağlanıp yeniçeri ağasının huzuruna çıkarılmışlar.

Ağa bayemec topu gibi kükreymiş:

— Bre nabekâr, bu saygısızlığı nasıl işledin. Seni ye ve yatırıp kırk sopa atacağımı hesapladım mı? — Hesapladım ağa.

— Tırnaklarını söküp kulak

Hekimlikten şairliğe

Yazan:
G. A.

Cenap Şehabettin hakkında edebiyat adamları elbette başka başka düşüncelerdir. Fakat ona karşı hekimlerin duygusu, şüphesi, hep bir örnektir: O büyük isimle iftihar etmek.

Bu iftihar, hekimlerin arasından birinin şiir ve edebiyata kendisine yüksək bir isim yapabilmemesi olmasından dolayı, mesleki bir gurur değil, top ilminin unumunu kültüre çok yaradığı Cenap Şehabettin ile bir defa daha sabit olduğu için, ilmi bir duygudur.

Cenabın hayatı, çalışmada usulü bir gün tetkik edilecek olursa, top ilminin onun üzerinde nasıl tesir ettiği anlaşılacaktır. Kamusal arayarak, şiirlerinde işine yarayacak kelimeleri toplaması, daha sonraları — başka bir şairimizin dediği gibi — "tek taşlara benzeyen pahalı kelimeleri seçmesi", belki bir gün, teşrih biçiminde diseksiyon yapmağa benzetilecektir.

Cenap gibi, hekimlikten edebiyata geçmiş olan Littré, ömrünün sonuna doğru, kendi kendisini tahlil ettiği vakit:

"Hekimlik bana çok zahmet vermiş olmakla beraber, umumi terbiyenin arasında hekimliğin eksik olmasını istemezdim. Hekimlik, ahlak ve düşünmek bakımından, güç ve sert, fakat kuvvet verici bir mekteptir.... Teşrih salonunda ve hastahane çalışmış olmak iyi bir şeydir.. demisti.

Büyük tenkitçi Laine - Beuve'de Littré'yi tahlil ederken her işinde çalışması usulünü hekimlikten aldığını görmüştü. Bu tenkitçi zaten kendisi için de, in kıymetli malumatını hekimlikten kazandığını söylerdi.

Cenap Şehabettin'in de, Littré gibi, lüğat yazmakta olduğunu gazeteler yazmıştı. Gene onun gibi, kendi kendisini tahlil ettiğini biliyoruz. Etmis olsaydı, edebiyata yükselmesine, top ilminden kazandı olduğunu bilginlerin ve usulün ne kadar yardımcı olduğunu bize anlatmış olurdu.

Fakat bunu düşünmüş olmasını tahmin edemiyoruz. Çünkü o, şiire ve edebiyata hekimlikten geçmiş olmakla beraber, hekimlikten ve ilminden mümkün olduğu kadar uzaklaşmıştı.

Halit Ziya Beyefendi, Cenabın "pek müdekkik bir tabip, pek mütebbibi bir âlim, olduğunu yazarlarken, şüphesiz, yalnız kendilerinin büyük şaire karşı besledikleri sevgiyi tabi olmuşlardır.

Cenap hekimlikten uzaklaşmış meşhur bir makalesinde kendisi yazmıştı. O makalede kitabı edebiyatı ilthihabi kuse bane tercih ettiğini kendisi söylemişti.

Zaten onun hekimlikten çok uzaklaşmış anlamak için, kendisinin bunu yazmasına da lüzum yoktu. O nefis Avrupa mektuplarının birinde temellül kelimesini millileşme mânâsında, dil erbabına peşkeş çektiği vakit bu tabirin hekim dilimizde, fransızca agitation mukabili olarak çarpınma demek olduğu hatırlanmadığı, hekimliğin istihlalarına varınca kadar unuttuğu anlaşılıyor.

Hekimlikte öğrendiği bilgileri unutmaması, nazında ve nesirde o güzel incileri dizişmiş olan büyük şair için, tabiidir ki, bir ayıp sayılmaz. Fakat kendisinin için hekimlik etmediğini anlatmak isteyen o makale, Cenabın, hekimlikte esas olan, "hastalara karşı sadakat, duygusunu da kaybetmediğini göstermişti. Cenap Şehabettin hekimliğe Mollière'in gözüle bakmış ve onu üç yüz sene evvelki halinde, pek küçük lır şey görmüştü. Herkes onu şairliğe hekimlikten gelmiş olduğunu bildiği için, hiç olmazsa hastaların hekimlikten ümidini kesmemesi, bu kadar olsun "hastalara karşı sadakat" gös termesi lâzımdı.

İlimdeki tettebbü derecesine gelince, bunun en güzel misali, bugünlerde yeniden meydana çıkarılan (Elhamı şita) manzumasıdır, çiçekler üstünde:

"Ufak bir çiçekli yelpaze.."

Açan ve "uçarken düşen ölen kelebek" cinsleri — hayvanat ilmine göre — mayıs, haziran, temmuz ve ağustos aylarında meydana çıkarlar. Onun için ölü kelebek üzerine kar yağdırmak sadece güzel bir şairdir.

Bunu elbette kendisi de bildirdi ilmi olmayan mısraları yazmış olması belki ilminden de uzak kalmak, yalnız şair olmak istemesindendir.

Littré bir taraftan edebiyat yazıları, lüğat yazar, bir taraftan da oturduğu, Paris'e yakın, köyde hekimlik edermiş. Cenap ta Bakırköyünde öyle yapmış olsaydı onun zarifliğinden, müstehzi zekâsından tatlı dilinden hastalar ne iyi teselli bulurlardı.. Onun kadar çalşkan veyahut onun gibi çalışmasını bilen bir adam için, hekimlik etmenin pek de çok vakit kaybettirmemiş olacağı zannedilir. İnsan Littré o kadar çok ve hiç unutulmaz yazılar yazmakla beraber, bir taraftan da hekimlik yapabilmemiş olduğunu düşününce, istiyen için, vakitini hesabı olamayacağına inanacağı geliyor.

Vakta hekimlik meslekinden hoşlanmamak mümkündür. Fakat Cenap hekimlikte kazanmış olduğu bilgileri edebiyata götürmüş olsaydı, Türk diline ne kadar büyük hizmetler yapmış olurdu.

"Hac yolunda, kitabını yazdığı vakit bunu Emile Zola'nın Lourdes kitabına benzetmek istediği, şüphesiz, iddia edilemez. Fakat her ikisinin ide okumaları, ikisinin arasında, tabii olarak, bir mükayese yaparlar ve birinciyi ikincisinin yanında, devin yanında bir cüce gibi bulurlar. O cüceyi yaratacağı yerde Zola'nın Rougon - Macquart silsilesine yaptığı gibi tıbbi bir meseleyi romanla teahşir etmiş olsaydı, hekim olduğu için, Zola'dan belki daha ziyade muvaffak olurdu. Onun gibi ilmi, hakikatte vardı; yerden daha ileride göstermezdi.

Hekimlik meselelerini edebiyata götürmüş olan garp romancıları, tiyatro müellifleri — meraklı mevzular bularak — hem dillerinin edebiyatına, hem de, bu meseleleri edebiyat sayesinde güzel izah ettikleri için, halk bilgisine hizmet ediyorlar.

Vakta bütün şahsiyeti ile, bütün yazılarıyla zarif bir aristokrat olan Cenap Şehabettin'den böyle bir hizmet beklemek te, benim için, bir kabahattir. Ondan — herkesin giyebileceği harsiyem gömleklere gibi — herkesin işine yarayacak yazılar beklenmezdi. Onun için — ancak küçük bir zümrenin hayrette baktığı ve cemekekanlar içinde saklanılan incili gömleklere gibi — Yalnız bu sanatçı anlayışlarının takdir ettikleri sahterler ve mısralar dizedi.. Ne çare ki o inciler bugün bir mahfaza bulmakta güçlük çekiyoruz. Onun hayranı olan bir gazete bile, Elhamı şita'yı yazarken:

Bir tudei zilali sichengnü nüमित Mısırını şimdiki yazımızla onu ezberden bilenlerden başka kimsenin anlayamayacağı için, manzumeyi kısa kesmeğe mecbur oluyor..

Bizim eski hekim ve ediplerimizden Şani zade hatırlanmış, edebiyata aristokrat olmak, diğer taraftan herkesin anlayabileceği surette yazı yazmağa manâ olamayacak gibi geliyor. Onun tarih kitabı da Cenabın yazıları gibi cemekekan da saklanabilecek bir güzel sanat eseri olduğu halde, zamanın bütün hekimlik ilmini toplamış olan büyük kitabı bugün de hemen herkesin okuyup anlayabileceği bir dille yazılmıştır.

Doktor Cenap Şehabettin de, o tek taşlar gibi pahalı kelimeleri dizmekle beraber, bir taraftan da bize mesela, pek muhtaç olduğumuz, bir top lüğat bırakmış olsaydı, Littré gibi, edebiyata olduğu gibi hekimlikte de hiç unutulmaz büyük bir ismi kalmış olurdu.

G. A.

KULAK MISAFİRİ

Kendimi üşütmüşüm...

Beni o kadar çabuk elense edip sırtüstü yuvarladıkları, hâlâ adını öğrenemedim: Grip.. Enflüenza?.. İspanyol nezlesi?.. Paçavra hastalığı?.. Belki hiç biri değil, belki hep si.. Bildiğim bir şey varsa, üzerimde dört gün geçtiği halde parmağımı kırmıdatacak halim yok. Öksürükten ciğerlerim sarsılıyor. Gözlerimden şakır şakır yaş dökülüyor.

Dışarıda kar, buram buram yağarken ben gülerce sıcak odanın içinde ihlamur içip buram buram ter dökülm.

Arasıra kendime geldikçe sokakta, tahta kızaklarla buz üstünde kayan çocuklara bakıyordum. İmmenmiyor da degildim hani.. O kadar sevdiğim "kar.., böyle dört divarın içinden seyretmek doğrusu gücümü gidiyordu. Mahzun, pencereden bakarken, kapı çaldı. B'ninin beni görmek istediğini haber verdiler. Bizde görülecek hal yoktu ama, gelene git denilmez ki.. "Buyursun!.. demeye mecbur olduk. O da biraz sonra buyurdu:

— Geçmiş olsun, neyin var?
— Hastayım!
— Ne oldu böyle birden bire?
— Birden bire olmadım ki.. İlkin boğazımda hafif bir gıcık.. başımda küçük bir ağrı.. belli belirsiz bir halsizlik.. Derken sırtıma çöküverdi.
— Kendini üşütmüş olacaksın!
— Bilmem.. Belki de.
— Evet.. Evet.. Muhakkak üşütüm.
— Olabilir..
— Hâlâ mı emin değilsin? Benim tecrübem var. Üşütme, böyle olur..

— İnandım!
— İnan ya.. Bir tarihte ben de üşütmüşüm. Tamam yirmi gün yatımd.

Artık dayanamadım:
— Ben nasılsa kendi kendimi üşütmüşüm. Bir de sen, ayrıca niçin üşütüyorsun? Sıcak bir lâfın varsa, anlat ta dinliyelim!

M. SALAHATTIN

Dr. İHSAN SAMİ
ÖKSÜRÜK ŞURUBU
Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. 12834

Dr. İHSAN SAMİ
İSTAFİLOKOK AŞISI
İstafilokoklardan mütevellit (ergelik, kan çibani, koltuk altı çibani, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır. Divan yolu No. 189. 12833

Milliyet
Asrın umdesi "MILLİYET" tir.
ABONE ÜCRETLERİ:
Türkiye için Haric için
L. K. L. K.
3 aylığı 4 — 8 —
6 " 7 50 14 —
12 " 14 — 28 —
Gelen evrak geri verilmez. — Müddeti geçen nüshalar 10 kurustur. — Gazete ve meblağın ait işler için müdiriye müzacaat edilir. Gazetemiz ilâhların mes'uliyetini kabul etmez.

HİKAYE

Kadın ve para

— Fransızcadan —
Bilmiyorum nasıl oldu da Antoinette Meriel metresin oldu.

Bir gün öyle yemeyinden sonra bir iş için elektrik mühendisi Meriel'in evinde ziyarete gitmişim. Kendisi yoktu. Karısı Antoinette beş dakika oturup nefes almaları için hayli ısrar etti. Buhrandan bahsettik. Genç kadın kocası Meriel'in ipin iki ucunu bir araya getirmek için çektiği sıkıntıları anlattı.

— Nihayet kalktım, bu sırada Antoinette önümden geçti. Levent endamı birden nazarı dikkatimi celbetti. Çıkarken gayri ihtiyari kolumu beline dolamışım. Hatta kucaklaştık ta..

O zaman genç kadın bana döndü:
— Oh, Maurice, dedi.
Çıkarken, kapıda bir Allahısınmar ladik güzelliği olur ya. İşte bu sırada ertesi gün kendisinden randevu aldım. Antoinette randevuyu verdikten sonra ilâve etti:
— Vallahi, biz deliyiz.

O tarihte Antoinette otuz yaşında idi, şimdi otuz beş var. Fakat hâlâ o levent ve mevzun vücudünde bir değişiklik yok. Beş sene dir haftada iki üç gün buluşuyorduk. Bir odasını kirladığımız ev sahibi hiç te fena bir kadın değildi.

Kışın biz gelmeden evvel sobamızı yakar, her seymizi hazırlar ve bizi rahat bırakır, giderdi.

Birbirimizi büyük bir aşk ve muhabbetle sevdiğimiz zannetmiyordum. Sadece kendi zevkimiz için buluşurduk ve bu da artık bir ihtiyar haline girmişti. Artık ben başka bir kadın düşünmüyordum. Randevusunu kendi niçin ağız satmak isteyen kadınlar gibi hiç bir gün aksattığı olmamıştı.

Bir gün gayet tabii bir tavırla bana dedi ki:

— Bir elbise yaptırarak istiyorum. Fakat üç yüz franga ihtiyacım var. Kocamın işleri iyi gitmiyor, ondan on para koparmak imkân yok.

Derhal istediğini verdim. O hafta içindeki gelişinde üzerinde kendisine cidden çok yakışan bir tuvalet vardı:

— Nasıl beğendin mi? Diye sordu.

— Elbette, dedim, güzele ne yakışmaz? Fakat bir mesele var, ya kocan farkına varırsa..

— Hiç te farkına varmaz. O şimdi hep kendi işlerini düşünmekle meşgul.

Bir iki gün sonra gülerce anlattı:
— Farkına varmaz, diyordum ama, vardı.

— Ne diyorsun?
— Evet, ben de eski bir elbiseyi boyacıya verdiğimi söyledim. Ne dese beğenirsin? Boyalı bir elbise için boya parasına acırmış. İşte o da böyle bir adam..

Artık o gündenberi Antoinette benden para istemeğe alışmıştı. İskarpine, eldivene, şapka ya ihtiyacı olduğunu söyler, iki yüz, üç yüz, beş yüz, geliş güzel para isterdi.

— Ben senden sıkılmıyorum, derdi, çünkü istediğini yapacağını biliyordum.

— Canım, ben de sana bir şey söylemedim ki..

— Ah, eğer beraber evlenmiş olsaydık, kim bilir bana ne tuvaletler yaptırırdın?

— Öyle ama ben neye şaşıyorum, biliyor musun. Nasıl oluyor da kocan, bunların hiç birinin farkına varmıyor?

— Kocam mı? O öyle adamdır ki, dönüp te bakmaz bile.. Kendi işleriyle o kadar meşgul ki..

Bir yılbaşı arifesinde benden tilki derisinden boyun atkısı istedi:

— İyi ama, dedim, kocan boyunda iki üç yüz liralık bir boyun atkısı görürse, bu sefer muhakkak şüphelenir.

— Sen merak etme.. Ben ona uyduracak bir masal bulurum.

O zamandan itibaren, mühendisliğinde de bu işlerde bir şekli çürüm olduğuna inanmağa başlamıştım. Bir kocanın karısının tahavvüllerinin farkına varmamasını bir türlü halsalam almıyordum. Nihayet ben videden müsterih idim. Mühendisin ne dostum ne de arkadaşım idim. Ancak iş

LİLİAN HARVEY

Yarın akşamdan itibaren

ARTİSTİK SİNEMASINDA

Mukavemet edilemeyecek tuhaflıklarla dolu

FINDIKÇI KIZ

Yeni lüks filminde görünecektir. Kibar hanımlarımız, bu filmde en son moda bedialarını göreceklerdir. (1348-)

Şehrimizde senelerdenberi görülen filmi rıa en güzeli

KIZ MISIN, ERKEK MISIN?

Mevsimin en eğlenceli komedisi - Haricüade güzel bir şaheser

Başralde: MEG LEMONNIER

Yarın akşam MELEK Sinemasında (13484)

En büyük Japon ve Fransız harp gemileri

(Claude Farrère) in

HARP

filmine iştirak etmişlerdir.

Oynayanlar: CHARLES BOYER ve ANNA BELLA (1343)

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18 Plak neşriyat.
19 Ajans, Çocuklara masal, Mes'ut Cemil Bey tarafından.

19.30 Eftalya Sadi Hanım grup tarafından Türk musiki neşriyatı. (Eftalya H. Kemani Sadi B. Tanburi Refik B. Kılarnet Şeref Bey).

21 Ajans, Borsa haberleri ve muhtelif neşriyat.

21.30 Orkestra.

ANKARA

12.30 Gramofon.
18 Orkestra: Mozart Ouverture La Flûte Enchantée Bizet 1 ve 2 inci suite Carmen.18.45 Alaturka saz.
20 Ajans haberleri

VARŞOVA: 1415 m.s.

16.40 Caz orkestrasının konseri, 17.25 Müzahabe, 17.40 17.55 Carusouun plakları, 18.10 Piyanos konseri, 18.50 Ziral müzahabe, 19.30 Musikiye dair konferans, 19.35 Plak 20 Müzahabe, 21.02 Valfgang Amadeus Mozart'ın eserlerinden Così Fan Tutto opera temalı, 23.40 Dans müsahesi, müzahabe, dans müsahesi.

BUDAPEŞTE 550 m.s.

17 Çocuk hikâyeleri, 18 Müzahabe, 18.30 Budapeşte musiki heyetinin konseri, 20 Ajans programı, 20.30 Radyo konseri, 21.10 Müzahabe, 21.40 Kurina Sigan takımı, 22.30 Habberler, 23.10 Paris'ten gelen Müzik'in konserlerinden Dilena talebe Bettelstudent filmi oret temalı.

VIYANA 507 m.s.

18.15 Konser, 19.05 Müzahabe, 19.30 Başlangıçlara Fr. ders, 20 Aktüalite, 20.15 Habberler, 20.25 Viyana operasından nakletilmiş Verdi'nin eserlerinden Rigolotto operası, 21.10 Tamlar, 23.05 Plak konseri, 23.25 Bettelstudent operasının bazı kısımlarını konser olarak nakil.

BÜKREŞ 1875 m.s.

13 Borsa, Plak, 14 Habberler, plak, 15 Biceanu orkestra, 19 Habberler, 19.15 Orkestranın devresi, 20 Üniversite ders, 20.10 Plak, konferans, 21 Jean Athanasiu tarafından taganni, 21.20 Senfonik konser, 22.30 manya üzerine konferans, 22.15 Senfonik konserin devamı, 22.45 son habberler.

BRESLAU 316 m.s.

17 Konser, 18 Müzahabe, 19 Küçük müzik parçaları, 20 İkinci yüz isimli milli müzik, 21 Müzahabe, 21.20 Dans musiki, Habberler, 23.45 Gece konseri.

buldu

Omuzlarını silkti:
— Orası sana lâzım değil.. dedi.

Doğrusu para bahsinde de kadın muhabbetini anlayamadım gitti.

önüden, onun kıyafetinden utanıyordu. İhtiyar Salomon karısını bu elim vaziyetten kurtarmak için geri çekildi ve hiç bir heyecan, hiç bir acılık duymadan hizmetçilerin mahsus merdivene doğru gitti, oradan tevazula içeri girdi.

O günden itibaren Salomon hep bu merdivenden işler, kendi evine hep bu merdivenden girerdi. Bunun da hiç kimsese rastgelmeyeceğinden, kendisi kimsesi rahatsız etmeyeceği gibi kimsenin de kendisini rahatsız etmeyeceğinden emin idi.

Bir müddet sonra sofraya gitmekten de vazgeçti. Yemeğini ihtiyarın bir hizmetçi odasına getirirdi. Bu zı defa karısı yahut kızı onun bulduğuya odaya gelirlir, fakat kendileriyle görüşmekten sıkıldığını anlatan bir tavir ile baştan sonuna kadar ısrar etsele.

beriki vaziyetini değiştirmeye niyetlen hayet onu yalnız başına bırakmamak için başka çare bulamadılar, onunla meşgul olmaktadır vazgeçti. Bu nu âdeti unuttular; o da artık evin içinde olup biten şeylerle biten alâkasını kesti.

Bazan odasında otururken artık kendisine yabancı olan odalardan kulâğına kahkaha ve musiki sesleri gelir, gece yarısından bir saat

(Bitmedi)

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi: Galatada Unyon Hanımda

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel. Beyoğlu: 4887. 636

Yıkılan Bir Kalp

Yazan:
Stéfan ZWEIGTercüme eden:
İsmail MUŞTAK

13

şeyle alâkadar olmayordu. Bir aralık sofrada bulunalardan biri tesadüfen onun yüzüne bakacak olursa gözlerinin hiç bir şey görmiyen bir ölü gözü gibi sabit bakışları karşısında elemli bir his duyuyorlardı.

İhtiyarın gittikçe artan bu garip halleri yabancıların bile dikkatini celp etmeğe başlamıştı. Dostları yolda ona tesadüf ettikçe yarı gözle onu gösteriyorlardı. Memleketin en büyük zenginlerinden biri olan Salomon şimdi divar kenarlarından bir dilenci gibi şapkası kırık, paltosunun üstü sigara küllerile dolu, her adımda sendeliyerek, söylenerek geçiyordu. Yolda birisi selâm verecek olsa başını kaldırarak ürkek nazarla bakıyor, birisi durup bir şey söyleyecek olsa sanki bundan bir mânâ bekliyormuş gibi gözlerini onun yüzüne dikeydi, o kadar ki elini sıkmağı bile unuttuyordu.

Bazı kimseler bunu ihtiyarın sa-

ğırılığına hamlettiler: Bunlar bir defa söylediklerini bir daha tekrar ediyorlardı. Halbuki ihtiyar yahudi sağır değildi, pek alâ itiyordu, fakat, içi uyuyordu, bir muhavereyi ortasında bile kendinden geçerek dalyordu. Bu uykudan, bu dalgınlıktan kurtulmak için bir parça zaman geçmek lâzımdı. O vakit gözleri söner gibi oluyor ve b'ram lede muhavereyi durdurarak yerinden kalkıyor, muhatabının hayretle baktığına aldırmıyarak sendeliye sendeliye çıkıp gidiyordu. Böyle zamanlarda onun karanklı bir rüyadan çıkarılmış, yahut zihnindeki bir meşguliyetin bulutları arasından sökülüyormuş gibi bir hali vardı. Onun nazında insanlar mevcut değil demektir, kimse den hal ve hatır sormuyordu. Hatâ kendi evinde kendi karısının meyus tavırına, kendi kızının hayretle sorduğu suallere bile dikkat etmiyordu. Ne bir gazete okuyor, ne bir muhavereye kulak veriyor-

du: Bütün mevcudiyetini kaplayan kayıtsızlığı, velev bir saniye için olsun, hiç bir kelime, hiç bir iş ile bozmuyordu. Onu en çok alâkadar eden şey kendi işleri, kendi ticareti olduğu halde buna yabancı kalırdı.

— Bazan mektuplarını imzalamak için yazıhanesine gelir, hissiz bir tavır ile masasının başına oturur, mektuplar dosyasını açar, fakat bir saat sonra imzalanmış mektupları almak için gelen kâtipi onu bir saat evvel bıraktığı vaziyette, hiç okumadığı o mektupların karşısında, boş nazarla rüya içinde bulurdu. Bir müddet böyle devam ettikten sonra artık yazıhaneye gidip gelmenin bir faydası olmadığını anlamış, nihayet işine de gitmez olmuştu.

Ancak bunların hepsinden ziyade dikkat ve hayreti celp eden cihet o güne kadar ibadet yerinde görülmeyen ihtiyarın birden bire dindarlığa hem de koyu bir dindarlığa sapsamış olması. O vakte kadar başka her şeye lâkayit olan, hiç bir zaman yemeklere ve randevulara vaktinde gelmeyen ihtiyar şimdi hiç bir ibadet zamanını geçirmiyordum saatinde orada başında siyah ipek takke, omuzlarında dua mantosu, bir zamanlar babasının durup

dua ettiği aynı mevkide, kafasını bir rakas hareketile sağdan sola sallıyarak ibadetini yapırdı. Kendisi gibi tek tük âbitlerin dua sesleri garip ve muzlim bir ahenkle akseden bu tenha ibadethanede o, kendini her yerden daha rahat ve kendi nefsiyle yapyalnız buluyor, o vakit perişan fikrinin, zulmetlerin içinde çırpınan göğsünün derinliklerine sükküna benzer bir şeyin yayıldığı duyuordu. Bazan ölümlerin hatırasını yapılan bir duada, bir ölünün akrabası, çocukları, dostları onun için Allahın merhamet ve inayetine yalvardıkları zaman ihtiyar, kendi ölümlüden sonra hiç kimsenin gelip kendisi için böyle dua etmeyeceğini düşünerek ötekilerle birlikte o da yabancı bir ölü için dua mırıldanır ve o dakika kendisini bir ölü farzederdi.

Bir gün, akşam geç vakit, eve dönerken yağmur başlamıştı. İhtiyar Salomon bermutat o gün de şemsiyesini unutmuştu. U fak bir fedakârlıkla bir araba kiralayabilir, yahut yağmurun şiddeti geçinceye kadar bir şaçamın altına sığınabilirdi. Hayır, bu garip adam bunların hiç birini yapmadı ve sendeliyen adamlar ile yağmurun altında lâkaydan yürümeğe başladı. Sular şapkasının üstünde bir biri-

kinti yaptı, bu birikinti şapkasının kenarından yüzüne gözüne dökülürken paltosunun kollarından da ayaklarına doğru yağmur suları bir nehir gibi akıyordu. İhtiyar na da aldrmadı ve tenha sokakta tek başına yürümeğe devam etti. Evine geldiği zaman o her tarafından sular akan sırsıklam halile bu muhteşem malikânenin sahibinden ziyade bir dilenciye benziyordu. Evin büyük kapısı önüne yaklaştığı dakikada idi ki uzaktan fenerlerle yolu aydınlatan bir otomobil gelip kapı önünde durmuştu. Bu otomobilin tekerleklerinden ihtiyarın üzerine bir çamur damlası da sıçramıştı.

Otomobilin kapısı süratle açıldı ve elektrik ziyaları için den ilk önce karısı, onun arkasından zarif kıyafetli bir adam çıktı ve bu adam derhal şemsiyesini açarak kadını yağmurdan kurtardı. Daha sonra bir ikinci erkek çıktı. İhtiyar yahudi o aralıktan kapısı önüne gelmiş bulunuyorlardı. Otomobile gelenler ve ihtiyar Salomon burada birleştiler. Karısı onu tanıdı ve nehir den çıkarılmış bir paketi andıran ıslak, biçimsiz kıyafetten ürktü, gayri ihtiyari ona arkasını döndü. İhtiyar adam bu dönüşün mânâsını anladı: Karısı misafirlerinin

Açık Transatlantik Tayyareleri: Latecoere - 300

Fransada, devlet hesabına, "Latecoere", fabrikalarında inşa edilen ve cenubi Amerika hattında çalışmak üzere tecrübe uçurlarını yapmış bulunan "Latecoere 300", bir buçuk kanatlı, dört "Hispano", motorlu sabih gövdeli bir açık deniz tayyaresidir.

Tamamen madeni inşaatlı olan bu tayyarenin inşasına 1928 senesinde başlanmış ve tayyare çoktan tecrübelerine başlamıştır. Tayyarenin bugüne kadar tesellim edilmiş olmasının sebebi bu tecrübelerinden birinde başını suya kaptraarak batmış olmasındandır.

Daha 1932 Paris sergisinde kanat iskeleti teşhir edilmiş olan bu tayyarenin teknik evsafı şunlardır.

Höcre:
Höcre bir buçuk kanatlık olup bunlar yarım kalın tipindedir. Höcrede hoban tertibatı profilli dikmelerden ibarettir.

Kuyruk takımı:
Kuyruk takımları tek satırlı ve hobanledir. İstikrar verici satırla

istikamet dümeninde denkleştirici bir parça vardır. Bu parçanın ayarını uçuş esnasında pilot tarafından tanzimi mümkün bulunmaktadır.

Gövde:
Gövde, tamamen, hafif bir hali-

tan yapılmıştır. Kuvvetli bölmele-
lerle beş konpartimana ayrılmış
olup her bölmede otomatik kapı-
lar vardır.

Gövdede yolcu ve mürettebat
yerleri şu suretle ayrılmıştır:
Başburunda bulunan manevra
ve demirleme mevkiidir;
İki kişilik ve üstü kapalı pilot ma-
hali;

Alıcı, verici bir makine ile sey-
rüsefer cihazları bulunan seyir za-
bitliği mevkiü ;
Ön benzin ambarı ;
Motorlara çıkma mahalli;
Arka benzin ambarı;

İki pencere, mürettebat istirahat
mahalli (bu mahalde bir şez-
long, bir lavabo, bir halâ, ve tek-
nedeki suyu boşaltmağa mahsus bir
tulumba vardır.);

Posta hamulesine mahsus arka
ambarı.

Motor Grubu

Bu tayyare 650 beygir kudretin-
de dört "Hispano", motoru ile mü-
cdehöz bulunmaktadır.

Tayyarenin boyu:

Kanat sathı: 260 metremurabbar;
Sephıye sathı: 46 metremurabbar;
Kanat boyu: 44,200 metre;

Umumi boy: 25,830 metre;
Umumi irtifa: 6,390 metre;
Boşken sikleti: 11300 kilogram.
Mayı mahruk sikleti: 10380 kilog-
ram.

Mürettebat sikleti: 320 kilog-
ram;
Posta hamulesi: 1000 kilogram;

Yekün 23,000 kilogram.
Azamî süratı: 210 kilometre;
Tavanı: 4600 metre;
Sahai faaliyet nisf kutur: 4800
kilometre.

Kara tayyareleri rekortmeni

Kara tayyareleri rekortmeni, A-
merikalı James Wedell, inşa edil-
mekte olan yeni tayyare ile sürat
rekortnu saatte 700 kilometreye
çıkabileceğini ümit etmekte oldu-
ğunu söylemiştir.

Poliste

Sahte pul basanlar Yakalandılar

Bir evde pul imaline mahsus aletler bulundu

Dün Beyoğlu inhisarlar takibat amirli-
ği tarafından yapılan aramada Kalyoncu
koluğunda Simitçi sokağında 33 numara
da Madam Mari ile oğlu Aleksandr'ın e-
vinde Türkiye Cumhuriyetine ait külli-
yetli miktarda sahte posta ve kıymetli
danga pulları ile bunların imaline mah-
sus aletler, tırl makineleri, kimyevi
maddeler ve sahte posta damgaları,
Türk pulları bulunmuştur. Bunların hep-
si müsaderede edilerek ev sahipleri zabta-
ya teslim edilmiştir.

Çatınan halılar

İstiklal caddesindeki Jale birahanesi
müdürü polise müracaat ederek bundan
çalışan evden evden iki duvar halısını
çatınan adamın Yorgi namında birisi oldu-
ğunu ve halıların Yorgiden alınmasını istek-
lenmiştir. Zabıta Yorgi'yi yakalamış, tah-
kikat başlatmıştır.

Kartopu ile camları indirmişler

Beyoğlunda Bayram sokağında 27 nu-
maralı evde randevuya Mdam Koti Mar-
medilerinden dolayı evine kabul edil-
en Evver, Sahak isimindeki üç kişinin kar-
topu ile camlarını kırıldıklarını iddia et-
miş, zabıta üçü de yakalanmıştır.

Yaralı Murat Ef. hastanede öldü

Gecenin cuma günü Topkapıda tramvay
manavracısı 45 yaşlarında Murat Efendi
ile Fatmasultan mahallesinde oturan 18
yaşlarında Agop arasında dil sakasından
başlayan bir kavga olduğuna, neticede
Agop'un Murat Efendi'yi yaraladığını yaz-
mıştı.

Murat Efendi, dün, hastahane de vefat
etmiştir. Katil Agop hakkında tahki-
kat ilana edilmiştir, adliyece verilecektir.

Kavgayı ayırırken

Evvelki gün Mercan hanı bitişinde-
ki kahvede Dimitri ile Nami kavga eder-
ken bunları ayırırken Arşadlı Dimitrinin eli cama gelerek ke-
silmiştir.

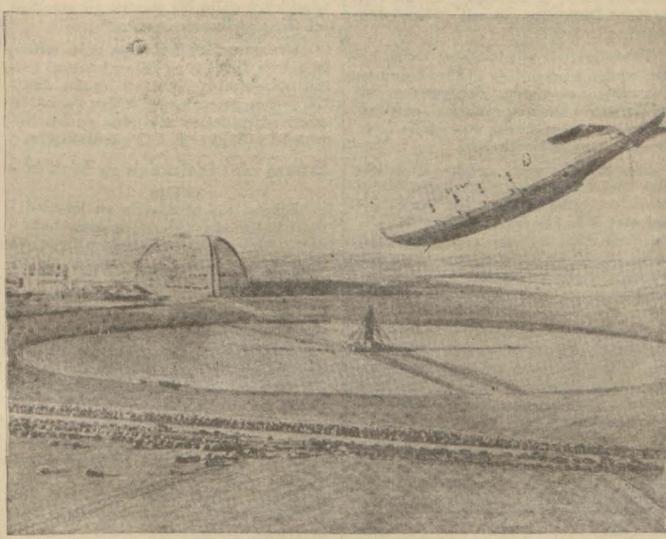
Yaş ağaçları keserken

Üsküdar'da, Kuzguncukta, 21 numara-
lı yolda ashabı emlakten Şevket Beyin
Lazo namına biri yaş ağaçları keserken
yakalanmıştır.

İş üstünde yakalanan hırsız

Dün akşam, sabıkalı topal Münir na-
mında bir şahıs, sırtakastile girdiği

Hava devleri yuvalarına girerken

4 Nisan gecesindeki hava faciasını elbette hatırlıyacaksınız: Amerika'nın Deniz Havaçılığına bağlı "Akron" balonu New-York açıklarında "Barnegat" fener gemisi civarında denize düşüyor; S. O. S. işaretini alarak imdadına giden ikinci bir balon (Cleups - Y. 3) da fırtınaya kapılıyor ve sahilden 400 mil açıkta denize düşüyor. İşte bu büyük hava faciası Amerikalı kabili sevk balon istimalinden vaze geçireceğine, bilâkis onları balonlara daha ziyade yaklaştırmıştır. Yukarıki resim Amerikan havaçılığının devi olan "Macen" u gösteriyor. 4 Nisan faciası sırasında henüz tezgâhta bulunan bu balon "Akron" un eşidir. Bu balonun Kaliforniyadaki hangarına girip çıkması bir çok seyircileri toplamağa vesile oluyor.

İtalya havaçılığa inkişaf verecek

1934 - 1935 hava bütçesi, meclise
meb'us Fier tarafından arz edilmiş-
tir. 720 milyon lîre olarak tespit
edilen bu bütçe, geçen seneninkin-
den 24 milyon lîre daha fazladır.
Bu fazlalık 20 milyon lîre tay-
yare inşaatı ile benzin ve yağ sarfiyatı
karşılığıdır.

Bu sene orduya alınacak uçucu
namzetlerinin de daha sıkı bir seç-
meye tâbi tutulmasına, ve hava a-
kademisinin yeniden ıslah edilme-
sine karar verilmiştir.

**Cenubi Amerika hattında mun-
tazam Alman seferleri.**

Almanya ile Cenubi Amerika a-
rasında tesis edilen hava hattının
muntazam seferlerine 3 şubattan
itibaren başlamıştır. "Stuttgart, 1"
"Natal, a" bağliyan bu hat dört gün-

de katedilebilmektedir. Bir "Hein-
kel", tayyaresi "Stuttgrat, 1" "Sévil-
le, e; üç motorlu bir Yunkers, "Sé-
ville, i" "Palmas, 1" tarikle "Bal-
burst, e ve oradan bir deniz "Dornier,
si sabih "Westphalie, i" adasın-
dan geçerek "Balburst, ü" "Naval, e
bağlamaktadır.

**Amerikada halkı
tayyarecilğe alıştırmak için
Tayyarecilğe alıştırmak için
"Nev - York, ta müesses, General
Aviation company, 1" fiyatları 700
doları geçmeyecek küçük tayyare-
lerin imali için ilanlar hazırlamakta-
dır.**

Hispano fabrikalarında
Çok yüksek takatlı 12 X Bx tec-
rübelerin muvaffakiyetle geçir-
mektedir. 370 kilogram sikleti geç-

Tayyare motorlarında garfitli yağ

İştialli hararet makineleri olan
tayyare motorlarında kudreti haru-
riyenin kudreti mihanikiyeye tah-
vilini temin için beş işin görülmesi
lazımdır:

1) Gaz mahlûtunu terkibi; 2)
gaz mahlûtunun tevzii; 3) gaz mah-
lûtunun yakılması; 4) yağlanma;
5) soğutma.

Son iki iş tâli işleridir. Yani, bu
iki iş yapılmadan, makine nazari
olarak işleyebilir. Filhakika yağlan-
ma birbirine sürterek işleyen kısım-
ların delk mukavemetini azaltmak
soğutma da, bazı kısımlarda bir-
ken harareti olmak içindir.

Tayyare motorlarında yağlanma
ameliyesinin büyük bir ehemmiyet-
ti vardır.

Yorucu bir çalışmaları bulunan
tayyare motorlarında azami kud-
reti temin etmek, fazla ısınmaya
mahal vermemek, tam hamulede
bir rejim sukutunu sebeplendirme-
mek için yağlamaya çok dikkat e-
dilir.

Küçük bir izah bu ihtimamın lüz-
umunu aşikâr kılar:

Son zamanlarda tayyare motor-
larında kompresör istimali taam-
müm emmiştir. Bunların bazılarında
dakikada 30000 devirle dönen
miller vardır. Bu millerin delk sa-
thlarındaki yağ tabakasının yırtıl-
ması, veya araya yağ gönderen
veya getiren tulumba veya mecrala-
rının faaliyetten kalması, kompre-
sörün ısınarak yanmasına kâfi ge-
lir.

Tayyare motorlarında kullanılan
yağlar, madeni (turizm ve ticaret
tayyareleri) veya reçin (askeri tay-
yareler) olmak üzere iki türdür.
Bu yağların hiç birisi bugünkü mo-
torları tatmin edemiyor. Bu memnu
niyetsizlik grafitli yağ meselesini
ortaya atmıştır.

Acaba tayyare motorlarında
grafitli yağ kullanılmaz mı?

Grafitli yağın faikiyetleri bulun-
duğu muhakkaktır. Grafit, yatakların
ve içlerinde dönen kısımların

miyen ve 27 litre silendre hacmine
malik bulunan bu motor on dakika
devam eden bir tecrübesinde 100
beygiri geçen bir takat vermiştir.

hurdebini pürüzlerini düzeltir;
Yağ pelikülünün kalınlığına intiz-
am verir; delk mukavemetinin
emsalini tenkis eder.

Otomobillerde yapılan tecrübeler,
grafitli yağ istimalinin "rodaj",
devresini kolaylaştırdığına göster-
miştir. Hattâ bu maddenin devamlı
istimalinden sonra motorun yağsız
kaldığı zaman bile, bir müddet,
ısınmadan ve sarsmadan çalışması
mümkündür.

Tayyare motorlarında grafitli
yağ istimalinin emniyeti arttıraca-
ğı söyleniyor: Pilot, yağ tulumba-
sının bozulması veya yağ mecrala-
rından birinin çatlaması karşısında
hemen inmek mecburiyetinde kal-
mayacak ve iniş için müsait bir yer
aramak imkânını bulacaktır.

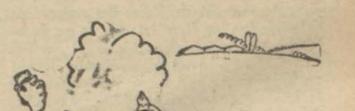
Grafitin bu kadar faikiyeti ka-
sında grafitli yağ istimalinin
den taammüm etmemiş olduğu fikri
hatıra gelebilir.

Böyle bir suale karşı şu cevap
verilmektedir:

Son senelere kadar, grafitli yağ
istimalinin taammüm edememiş
olmasının sebebi bu mahlûtun ma-
kine dahilinde hâmi za tahavvül et-
mesinden ve nebati maddeler do-
laysiale pıhtılaşmasından ileri ge-
miştir. Bugün bu hallere mukavim
mahlûtların meydana getirilmiş ol-
duğu söylenmektedir.

Mizah küşesi

TERS UÇUŞTAN ANLIYANLAR

— Bakın: İşte o büyük bulutun
üzerine iniş yapıyor.

Şehit bahriyeli

**Şevket Beyin cenazesi
dün geldi**

Japonyada staj gördüğü bir sırada za-
türreden vefat eden genç deniz zabiti-
miz Şevket Beyin cenazesi, dün sabah
Orben isimindeki Japon vapuru ile şeh-
rimize getirilmiştir.

Gurbet diyarında vatan hasretile göz-
lerini dünyaya kapayan genç ve değerli
zabitimizin na'sini hamil bulunan tabut,
dün liman idaresinden gönderilen hususi
bir motorla karaya çıkarılarak Deniz ku-
mandanlığına gönderilmiştir.

Tahnit edilen na's, bugün büyük mera-
simle Kandilli aile kabristanına gömüle-
cektir.

Şevket Beyin cenazesi, bugün saat 11
de Sirkeciye nakledilecek ve buradan,
Mahmut türbesi yolu ile Ayasofyaya
nakledilecektir. Cenaze namazı Ayaso-
fyada kılınacak ve na's büyük askeri me-
rasimle Tophaneye kadar takip oluna-
caktır. Cenaze, Tophaneden de motorla
Kandilliye götürülecek ve orada Allahın
rahmetine tevdi edilecektir.

Talebe birliğinin daveti

Milli Türk talebe birliği umum kâtip-
liğinden : Japonyada denizcilik tahsil
eden Bahriye zabiti Şevket B. in cenaze-
si bugün kaldırılacaktır. Yurttan çok
uzak bir diyarda yurt vazifesi uğrunda
vefat eden bu şehit kardeşimizin nama-
zı Ayasofyada kılınacaktır. Saat 12 de
arkadaşların orada bulunmaları.

İstanbulspor kongresi

İstanbulspor klübü umumî kâtipli-
ğinden :
Geçen cuma günü icrası mükerrem se-
nelik kongremiz muhalefati hava ve ek-
seriyetin mevcut bulunmaması hasebile
tehir edilmiştir.

23-2-934 cuma günü Şehzadebaşı Le-
tafet apartmanındaki daire mahsusasın-
da yeniden ve nihai olarak icra edilece-
ğinden mukayyet azanın saat 10 da ku-
lüpte bulunmaları rica olunur.

Zambak sokağında 13 numaralı Adil E-
fendinin hanesinde cürmü meşhut halin-
de yakalanmıştır.

Töhditle para istemiş

Beyoğlunda, Kalyoncukulluk, İki ka-
pılı sokağ, 11 numarada oturan Kristina
Hanım dostu Zekinin kendisini tehdit et-
tiğini ve para istediğini iddia ettiğinden
suçlu yakalanmıştır.

Yağın

Uluköyde Reşit Paşa mahallesinde
Mazhar Paşa sokağında Ayşe Hanımın
evinden yağın çikmişsa da derhal yeti-
şen İstinye ifaiyesi tarafından söndürül-
miştir.

Marangozlar yeni idare heyetini seçtiler

Marangozlar cemiyeti idare heyeti
intihabı dün yapılmış ve rey sandığı
esnafın toplu bulunduğu mahalle-
ye gönderilerek rey toplanmıştır. Ne-
ticede Alâettin (marangoz), Mümtaz
Şevki (marangoz), Şeref (marangoz),
İstapan (doğramacı) Tahsin (doğra-
macı) Mehmet (tonilacı), Necip (si-
tici) ve Salih (maragoz) bey ve efen-
diler aslı, Mustafa Kâşif, Cevat, Hüsnü,
Mustafa Zeki, Alâettin, Recep,
Karnik ve Ferhat Bey ve efendiler ye-
dek azalığa seçilmişlerdir.

İntihabat hararetili olmuş ve rey
esnafın büyük bir ekseriyeti iştirak et-
miştir. Aynı zamanda cemiyetin, ni-
zamnamesininin tadili için hazırlanan
formül de ekseriyetle tasvip edilmiş-
tir.

Tahlisiye memurlarının tekaütlüğü

Askeri ve mülki tekaüt kanununun
tahlisiye umum müdürlüğü memurla-
rına da tegmilı hakkındaki kanun dün
vilâyete bildirilmiştir.

Perhize girdiler

Apukurya evvelki akşam bitmiş ve
Ortodokslar dünden itibaren büyük
paskalya perhizine girmişlerdir. Rum-
ların Baklakoran günü olan dün Kur-
tuluş (Eski Tatavla) panayırı idi. Bak-
lakoran baklakormak demektir. Koran
kelimesinin aslı da türkçe kırmaktan
geldiğini eski Rumlar söylerler. Rum-
lar, evvelki gece sade suda haşladık-
ları baklakaları perhize dün girenken ye-
mişlerdir. Dün Kurtuluş kahvelerinde
ve havanın soğuk olmasına rağmen
b'çhelerinde acayip kıyafetlere girmiş
birçok kimseler rakı içmişler, hora tep-
mişler, eğlenmişlerdir.

Kayak sporu için

Dağ - kayak sporları memleketimiz
de gittikçe genişlemektedir. Bunun
merkezini de, şimdiki halde, Bursada
Uludağ teşkil etmektedir. Dün, An-
kara Yüksek Ziraat enstitüsü terbi-
yei bedeniye mütehasası M. Ride'in
riyasetinde bu mektebe mensup 15 ki-
şilik bir kafiye şehrimize gelmiştir.
Enstitünün talebe yurdu amiri Hasan
Bey de kafiye teşhildir.

Kafilede bir de Alman talebe var-
dır. Bu kafiye ayrılanlar sporu çok
sevenler ve en mukavim olanlardır. Ka-
file yarı vapurla ve Mudanya yolile
Bursaya gidecektir. Ankara sporcu-
ları kayakla Uludağa çıkacak ve spor
yapacaktır.

13 bin hektarlık araziyi sulamak için

ADANA, 19 (A. A.) — Vilâyet umu-
mî meclisine Osmaneli, Ceyhan arasında
şimdilik 13 bin hektarlık bir arazinin
pek az bir masrafla sulanmasının temin
edilebileceğine dair bir teklif yapılmış-
tır. Bu teklifte 15 er kilometre uzunlu-
ğunda ve üç metre genişliğinde eski
büyük kanalı ameli mükellefe tarafın-
dan açılması, bent ve köprü gibi s'naî in-
şaatın karşılığı olmak üzere de azami
on beş bin liralık bir tahsisatın kabulü
ileri sürülmektedir. Teklifte bu iş baş-
landırıldığı takdirde her yıl 60 bin lira varid-
at temin oluncacağı gibi arazisi sulana-
cak olan köylüler de vasati olarak yılda
bir buçuk milyon lira fazla kazanç elde
edeceklerdir.

Tarla fareleri ile mücadele

ADANA, 19 (A. A.) — Yapılan mü-
cadele neticesinde 170 bin dönüm tarla-
dan 60 bin dönümü tarla farelerinden tem-
mizlenmiş ve geri kalan kısımda da fare-
lerin kesafeti azaltılmıştır. Mücadeleye
devam olunmaktadır.

Adanada yağmurlar

ADANA, 19 (A. A.) — Vilâyetimize
fasillarla yağmur yağmakta devam e-
diyor.

Konferans

Beyoğlunda Amikal klübünde şu-
batın 23 üncü cuma günü saat on ye-
dede ressam Elif Naci Bey tarafından
"Türkiyede resim hareketleri", mev-
zulu bir konferans verilecektir. Konfe-
ransa, Amikal cemiyeti, azalarını davet
etmektedir. Konferansı müteak-
ip bir de danslı çay verilecektir.

İstanbul muallimler birliği tarafın-
dan hazırlanan konferanslardan birin-
cisi dün akşam Halkevinde felsefeci
Mehmet Emin Bey tarafından (Cümhu-
riyet maarifinin tarihi) mevzuunda
verilmiş ve konferansta birçok mual-
limler hazır bulunmuştur.

Küçük haberler

*Etibba Odası idare heyeti bugün saat
14 te toplanarak mutat haftalık içti-
malarını yapacaktır.

*İzmir Kadastro heyetleri reisi iken
şehrimiz kadastro heyetleri riyasetine
tayan edildiğini yazdığımız Faik Bey dün
kadastro heyetlerinin faaliyetlerini tek-
kil etmiş ve kadastro postaları komis-
yonları reislerinin iştirakile dün sabah
bir içtima yapılmış, kadastro postaları-
nın mahallâtta yaptıkları işler üzerinde
görüşülmüştür.

Yunan sefiri geldi

Balkan misakının imzasında hazır bu-
lunmak üzere Atinaya gitmiş olan Yunan
Sefiri M. Sakellaropoulos dün sabah şeh-
rimize gelmiş ve dün akşamki trenle An-
karaya gitmiştir.

Tass ajansının muhabiri

Bir müddetten beri Moskovada bulan
Tass Ajansının şehrimiz muhabiri
M. Jablonsky avdet etmiştir.

Yeni neşriyat

Akbaba'nın ikinci tabı
Akbaba refikimizin mevcudu kal-
mayan birinci nüshası, tekrar bastırıl-
arak satışa çıkarılmıştır. Zarif nü-
teleri, yüksek ve edebi kıymette yazıl-
arile büyük bir ihtiyacı tatmin eden
yegâne mizah mecmuasını, bu mu-
vaffakiyetinden dolayı tebrik ederiz.

İş ve İşçi

Milliyet bu s'ütunda iş ve işçi isti-
yenlere tavassut ediyor. İş ve işçi
istiyenler bir mektupla İş büro-
muza müracaat etmelidirler.

İş aranıyor

İyi bir motörcü elektrikliği ve birinci
sınıf frezajcisi İstanbul içerisinde iş a-
rıyorum, bonservislerim vardır, şöfö-
lük dahi yaparım pratik olarak fransız-
ça ve birazda ingilizce bilirim. Adres
Murat Nuri Halkevi Beyoğlu şubesi No. 8.

Okur yazarım, müessesat ve devairi
remiyede asansörlük ve kapıcılık gibi
vazifeleri chven seraitle kabul ederim:
Adres: Bakırköy Osmaniyeye karyesi kal-
dam sokak No. 9 Necati.

İstanbulspor kongresi

İstanbulspor klübü umumî kâtipli-
ğinden :
Geçen cuma günü icrası mükerrem se-
nelik kongremiz muhalefati hava ve ek-
seriyetin mevcut bulunmaması hasebile
tehir edilmiştir.

23-2-934 cuma günü Şehzadebaşı Le-
tafet apartmanındaki daire mahsusasın-
da yeniden ve nihai olarak icra edilece-
ğinden mukayyet azanın saat 10 da ku-
lüpte bulunmaları rica olunur.

Zambak sokağında 13 numaralı Adil E-
fendinin hanesinde cürmü meşhut halin-
de yakalanmıştır.

Töhditle para istemiş

Beyoğlunda, Kalyoncukulluk, İki ka-
pılı sokağ, 11 numarada oturan Kristina
Hanım dostu Zekinin kendisini tehdit et-
tiğini ve para istediğini iddia ettiğinden
suçlu yakalanmıştır.

Yağın

Uluköyde Reşit Paşa mahallesinde
Mazhar Paşa sokağında Ayşe Hanımın
evinden yağın çikmişsa da derhal yeti-
şen İstinye ifaiyesi tarafından söndürül-
miştir.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu
Bu akşam

Saat 20 de
KURT LAR
Piyes 3 Perde
Yazan Cevdet
Kudret B.
Muallim ve ta-
lebeye tenzilât va-
dır.

3 üncü koldur ilânları

M. M. V. Satmalma Komis-
yonundan:

Yerli Fabrikalar mamulâ-
tından 40000 metre Pijamalık
için beyaz bez kapalı zarflı
münakasaya konmuştur. İha-
lesi 26/Şubat/934 Pazartesi
günü saat 15 te dir. Taliplerin
nümune ve şartnameyi görmek
üzere her gün ve münakasaya
iştirak için de O gün ve vaktin-
de teklif ve teminat mektupla-
riyle Ankarada M. M. V. Sa-
tmalma Komisyonuna mür-
aatları. (3474) (562)
765

Cenubî Anadolu Maden

Türk Anonim Şirketinden :

Tarihî tefrikamız: 35

Napolyon imparatoriçe Jozefin'i nasıl sevdi?

— Napolyon'un ikbal devri ve aşk macerası —
Yazan: POUL REBOUX. Tercüme eden: H. TAHSİN

BEKLENİLEN GÜN

O Cumartesi günü davetlilerden Çar ve ihtiyar İngiliz akşam yemeğine gelmişlerdi. Ancak bütün ev sahipleri hasta oldukları için masa başında yalnız kalmışlardı.

Bir gece evvel keskin bir boğaz ağrısı ile başlayan yüksek bir hararet, yapılan tedavileri hükümsüz bırakmıştı. Nefes darlığı mütemadiyen artıyordu. Jozefin kendinden geçmişti.

Yemeğe davet edilenlerin ekserisi bu hastalıktan haberdar edilmiş, kendilerinden özür dilenmişti. Fakat ne Çar ve ne de İngiliz vaktinde haber verilememişti. Büyük bir telaş içinde olan bu evin salonlarında ikisi de yalnız kalmışlardı.

Doktorların katı bir istirahat tavsiye ettiği Jozefin'i görmek ve Öjlenle Hortans'ı teselli etmek için, Çar, iki yemek arasında yukarıya çıkmıştı. İhtiyar İngiliz de yalnız başına kalmıştı.

Zavallı adamın 39 senedenberi beklediği karagün bu suretle b. t. miş oluyordu.

Son saatler...

29 Mayıs 1814 Pazar günü bir tülü andıran beyaz sis perdesinin arkasında güneş bahçesi ilik bir gül kokusu neşrederken, taze yeşillikler üzerinde gölgeleri görünen bir hayat eseri başlar, toprakta tatlı bir koku terişlik ederken velhasıl her şey yeni ve mes'ut bir hayata atılırken İmparatoriçe odasında hafif hafif inliyordu.

Gece pek fena geçmişti. Artık son saatlerini yaşayan hasta sayıkıyor:

— Bonapart... Elbe adası... Mari Lü z... Diye mırıldanıyordu.

Bu rahab, doktorlar, Jozefin'in sömek üzere olduğunu anlamışlardı.

Öjen vaziyetten haberdar edilerek yatağından kalkmıştı. Hortans da ölmek üzere olan zavallı Anasının odasına geliyordu. Sabah güneşinin, ilkbahar kokularının nüfuz ettiği bu odada ikisi de diz çökmüşlerdi. Jozefin, karşısında kız ile oğlunu görüyor, kollarını uzatmağa çalışıyor, fakat bir söz söylemiyordu.

Hortans bu manzara karşısında bayılmıştı. Son dini merasimin yapılması için papas geldiği sırada Hortans da başka bir odaya kaldırılıyordu. Ey halkı, artık son dakikalarını yaşamakta olan zavallı Jozefin'in etrafına toplanmışlar, için için ağlıyorlardı.

On ikiyi vurmağa başlayan saat son darbelerini bitirmeden, yani banyoda bulunan doktorlar artık Jozefin'in ebediyete karıştığını haber veriyorlardı.

İmparatoriçenin naşi huzurunda yirmi bin ziyaretçi saygı ile iğilmişti. Beraber yaşadığı müddetçe şan ve zaferinden hiç bir şey eksiklenmiş Napolyona uğur getiren, Fransız İmparatorunun mukadderatına hüküm olan bu kadının cenazesi küçük bir kilisede teşhir edilmişti. Merasime, Rus İmparatoru maiyet alayından bir kısmı da iştirak ediyordu.

Bir sene sonra Elbe adasından bir sene sonra avdet eden Napolyon Malmaison u ziyarete geliyordu. Hortans'ın dinini karşılamıştı. Fakat Jozefin'in odasına girmek istediği zaman yalnız bırakılmasını işaret etmişti.

İmparatoriçenin hususî eşyası olduğu gibi, büyük bir saygı ile muhafaza edilmişti. Boya kutularını, koku şişelerini görüyor, odada hafif yasemin kokusu duyuluyordu.

Napolyon, Jozefin'in daima oturduğu koltuğa, yarıda kalmış bir el işine, gece masası üzerinde bırakılmış bir kitaba hazin hazin bakıyordu.

Aziz ve güzel Jozefin'i Ne kanın iyilik etmesini sever, ne münis kalpli b'r kadındır. Kendisini bu arzusunda hakikaten muvaffakcak bir halde kalmıştı. Etrafından gelen mes'ut görebilmek için elinden geleni yapmakta tereddüt etmezdi.

Şimdi müfekkelerinde eski hatıralar yavaş yavaş canlanıyordu. Bazan abus b'r çehre ona sert muamele ettiği halde bile ne büyük bir muhabbetle mukabelede

bulduğunu düşünüyordu. Kilise de başına tacı geçirdiği gün, ne coşkun bir saadet içinde bütün etrafındakilere tatlı tebessümü ile sanki teşekkür ediyordu. Boşandıktan, Navarra sürüldükten sonra zavallı Jozefini ne büyük bir azaba sokmuş oluyordu.

Onu lüzumsuz yere muztarip ettiğini düşündükçe daha ziyade müteessir oluyordu. Bununla müşterek felâketlerine sebebiyet vermiş olduğunu ve buna rağmen hiç tereddüt etmeden onu affettiğini düşünüyordu. Jozefin'in bu yüksek evsafi karşısında göz yaşlarını tutamıyordu. Dudaklarını ısırıyor, ve:

— Benim büyük ve yegâne aklımdır... Çocuklarını hakikaten severdim. Güzelliklerine pek ziyade düşkün olduğum halde onlardan hiç bir zaman baş çevirmiş değildim...

Dişiyor. Yatağın önünde derin derin düşündüğü, büyük bir aşk ile sevmiş olan ve hiç kimseye fenalığa bulunmayan bu kadının son nefesini aldığı odadan çıkarken kapının eşliğinde Hortans'ı karşısında bulmuştu.

Şimdi bu hazin çehre ona, ölen zavallı kadını hatırlatıyordu. Sanki Jozefin tekrar hayata avdet etmiş gibi, Napolyonu titretmişti.

— Hortans, bana ondan bahset... Onu neden kaybettik?

— Gam ve elemden...

— Çok azap çekti mi?

— Büyük bir tevekkülle metanet göstererek...

İkisi de ağlamağa başlamışlardı.

— Öleceğini anlamış mı id'i?

— Evet, fakat hiç korkmadan.. Napolyon tereddütte:

— Benden sık sık bahseder mi id'i?..

— Her zaman.

— Acep Elbe adasına benimle beraber gelir mi id'i?..

— Bu hakka malik olmaktan başka bir şey temenni etmezdim...

Napolyon, artık asabına hâk'm olamıyordu. Tahammülü tükenmişti. Teessüründen boğulacağı nı zannediyordu. Çehresi dönmüş, Hortansın üzerine düşmüştü. Başını onun omuzu üzerinde sallamağa çalışıyordu. Kaybettiği kadını arar gibi Hortans'ın kolları arasında alarak göz yaşları:

— O bir Fransızdı, beni hakikaten sevmişti.

Diyebilmişti.

Bitti.

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehasıs

(Bâbri) Ankara caddesi No. 60

634

OSMANLİ BANKASI

30 İnci Teşrin 1933 tarihindeki mali vaziyet

Aktif

	İsterlin	Ş.	P.
Hisse senetlerinin tesviyesi talep edilmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda mevcut nakit	4.092.715	7	6
Kısa vadeli avanslar ve rüporlar	1.178.515	18	3
Tahsil olunacak senetler	5.495.409	18	8
Cüzdanla mevcut Kıymetler	5.200.281	—	9
Boşluk hesabı cariler	5.309.884	4	5
Rehin mukabilinde avanslar	1.952.711	6	11
Kabul tarikhile borçlular	818.805	18	10
Gayri menkul mallar ve mobilya	646.181	5	7
Müteferrik	178.900	8	4
	26.193.405	9	3

Pasif

	İsterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Mevkii tedavüle bulunan banknotlar	354.316	3	3
Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	233.631	8	10
Alacaklı hesap cariler	11.820.700	2	8
Vadeli bonolar ve hesap cariler	1.413.450	19	2
Kabuller	818.805	18	10
Müteferrik	302.501	16	6
	26.193.405	9	3

Müdür
E. HODLERKuyuda muvazır olduğu tasdik olunur
Türkiye Umum Müdürü
A. H. REİD

Satılık motör ve hurda eşya

Biri büyük diğeri küçük olmak üzere iki hava gazı motörü ile bazı hurda demirler ve tahta parçaları satılıktır. İsteyenler idare müdüriyetine müracaat etsinler.

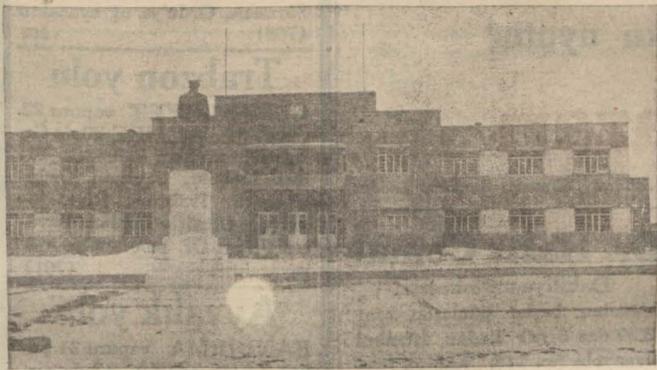
584

MEMLEKET HABERLERİ

Elâzizde modern bir Halkevi yapıldı

Evin küşat resmi 19 şubatta yapılacak

Elâzizde yeni yapılan muazzam Halkevi binası..

ELAZIZ, (Milliyet) — Haziran 933 senesinde inşasına başlanan Halkevi binası takriben 1500 metre murabbar bir sahaya işgal etmektedir. Bu binanın harici duvarları kesme beyaz ve melon kırma taştan yapılmıştır. Halkevin n plânı Valimiz Tefvik Sırrı Bey tarafından tanzim olunmuş ve yüksek Mühendis mektebi tarafından işlah edilmiştir. Binanın yalnız 56 metre murabbarındaki bir salonun zemin döşemesi tahta olup kapı ve pencerelerden maada bütün duvarları beton ve kâgirdir. Bina Halke-

vinin muhtaç olduğu bütün tesisat ve teşkilât nazarı dikkate alınarak tertip ve inşa olunmuştur.

Arka birinci kat: Kütüphanenin salonu, kalorifer daireisi, kiler, fırın, Temsil şubesinin hazırlık yeri. Arka zemin katta mahrukut anbarı ve depolar.

Ön birinci kat: Holler, koridorlar, komiteler için sekiz oda, kütüphanenin ikinci kat salonu ve 95 metre murabbarında kapalı belediye terbiyesi salonu ve anfi odaları, duş yerleri geniş bir balkonlu umumî içtima salonu ve sahnesi, mutfak, büfe ve modern halâlar.

Ön ikinci kat: Merasim salonu, bir tarafta yemek salonu, diğer tarafta bolca tertibatlı mesai salonu ve bu üç salon için servis odası, banyolu üç odadan mürekep yekdiğerile irtibatlı bir misafir daireisi, ayrıca banyolu iki odalı bir misafir daireisi.

Büfe, mutfak, halâya bu kattan çıkılır. Kademeli dört terase, büyük salonun balkonuna bu kattan girilir.

Hariçten çok zarif bir mimarisi ve dahilden bütün ihtiyaca cevap verecek bir takımatı gösteren bu muazzam Halkevi binasının inşası bitmiştir. Yalnız zemin döşemeleri kalmıştır. Şarkta başı başına bir medeniyet ve kültür varlığı olan bu binanın zemin döşemeleri on beş güne kadar ikmal edilecektir.

Halkevinde musikî şubesi için on sekiz kişilik bir bando ve beş kişilik bir salon orkestrası, Halkevi Spor klübü teşkil edilmiştir.

Sinema alma ve gösterme makineleri de alınmış ve çok zengin olan hususî muhasebe kütüphanesi de Eve teberrü edilmiştir.

Kapalı beden terbiyesi salonu için lâzım gelen teç'izat mübayaaya olunmuş ve binanın tefrişine de inşaat devam ederken başlanmıştır. Bütün oda ve salonlar için kürdes halılar getirilmiştir. Her komite odasına gümmü kütüphane, yazı masası, etajer, bir kanape, iki koltuk, iki sandalyadan ibaret deri kaplama kütüphane salonları içinde deri koltuk ve gümmü kitap dolapları, kübik masalar ve bilhassa umumî içtima salonu için çok fedakârlık yapılmıştır. Duvarlardaki hususî mevkilere Gazi Hazretlerinin İsmet, Kâzım, Fevzi Pasalarla Şükrü Kaya ve Recep Beyefendinin tabii cesametleri yağlı boya tabloları, salonda mevcut beş konsola Gazi Hazretleri ile İsmet ve Kâzım Pasaların büstleri ve balkon korkuluğundaki bir mahalle de Ankaradaka Fırka merkezini ziyadar resmi konmuştur.

Halkevinin 19 Şubatta resmi küşadı yapılacaktır.

Hafikte imar işleri

SİVAS, (Milliyet) — Sivas merbut Hafik kazasının genç ve çalışkan Kaymakamı Celâl Bey kazanın imarı hususunda daha fazla çalışmak gayesiyle Belediye işlerini üzerine almıştır. Bu genç Kaymakam Hafik'i güzel bir kaza haline getirmeye azmetmiştir.

Kazanın çok muhtaç olduğu su işini de pek yakında halledeceklerdir. Kazaya su getirme Belediye'nin bütçesi yardım etmediğinden yakında büyük bir piyango tertip edeceğini memnuniyetle haber aldık.

Eski Belediye Reisi Ahmet Bey de kâtiplikte istihdam edilmiştir. Belediye işlerinin Kaymakam Bey tarafından yapılması Dahiliye Vekâletine yazılmıştır.

İzmit Gazi mektebinde

Anasız veya babasız çocuklar bu ilim ve şefkat yuvasında nasıl çalışıyorlar?

İZMİT, (Milliyet) — Ulu Gazi mektebinin geniş, temiz merdivenlerini tırmannın, kıymetli Gündüz Nadirle karşılaştım. Sevimli sevimli gülümsedi:

— Hayır ola gözüm?

— Biz, gazeteciler hayırlı işler için geliriz hocam; mektebi ne gez miye geldim de..

— Hay hay, buyur, gözüm..

İçeri buyururken, lâhzada Büyük Gazinin büyük büstüyle karşı karşıya geldim. İki tarafında gençliğe hitabı levhası... Vali Eşref Beyin bir resmi, resim altında, bir ki tabeye şu satırlar hakkedilmiş: "Bu mektep, Vali Eşref Beyin eseridir."

Renksiz, ışısız bir kış gününde, sıcak ve tatlı çatır kurulan Ulu Gazi mektebinin mimarı, mühendisi, herşeyi Vali Eşref Beydir. Bunun içindir ki, Ulu Gazi Mektebi, Vali Eşref Beyin eseri olmuştur.

Mektebi geziyorum. Sıra sıra kutular. Tayyare, Hilâlihaşer, Himayietfall cem'yetlerinin birer kolu... Mektep talebeleri, bu vatanı teşekküllerimizin ateşli, yılmaz ve tabii azaları... Mektebin zengin bir kütüphanesi var. Muallimler her ay bir çok ciltler hediye ediyorlar... Çocukların amelî bilgilerini genişletmek, çoğaltmak için laboratuvarları bir çok kıymetli ders vasıtalarıyla dolu... Diğer ilköğretim buradan istifade ediyor mus. Talebelerin muski salonu da ayrı. Züzel ve zevkle döşenmiş bir köşe.. Ulu Gazi mektebinde 611 talebe, 12 sınıf var. Birinci sınıf 4, diğerleri ikşer şubeye ayrılıyor. Dershanelerde sıra yerine masa konulmuş. Müsamere ve konferans salonu müteharrik. İstenildiği vakit dershane, salon, sahne, olabiliyor. Mektepte her hafta talebeye muhtelif mevzular etrafında ve bilhassa vatani bahisler hakkında konferanslar verilmektedir. Bu konferanslardan varının ümitleri

çok faydalar görmekte, serbest serbest söz söylemesini öğrenmekte, çekingen, sıkışkan huyları giderilmektedir. Mektepte bir de gazete çıkıyor. Koskocaman bir duvar gazetesi.. İçinde ne'ler yok.. İzm t hakkında öyle etraflı, anlatışlı kaleler var ki, hayran hayran okumamanın imkânı yok. İzm t, belediye-i, ne iş görmüştür? İzm t vilâyeti içinde kaç mektep, talebe, muallim vardır? İzm t'in iktisadî vaz'yeti nasıldır? Başlıca ihraç mahu'leri nelerdir? Bizim küçük meslektaşlar bunu öyle iyi izah etmişler ki, kıskandım doğrusu.. Mektepte her talebenin birer kumbarası var.. Tasarruf ve iktisada büyük ehemmiyet veren Ulu Gazi talebeleri bir de kooperatif teşkilâtı yapmışlar.

Öğle vakti olmuş.. Şen sesler yükseliyor.. Yemekhaneye iniyoruz.. Tertemiz masalar, bardaklar sürahiler, çiçekler.. Burada 60 fakir talebeye sıcak sıcak yemekler veriliyor. Amma ne yemek. Sebze ler, etler, börekler buram buram tütüyor, mahallebilerin üzerine tarçınla, Ulu Gazi diye yazmışlar.. İş tehah kabardı; canım çekti. Mektebin himaye heyeti yalnız yemek le işini gördüm, her şey tamam de miyor, bu anasız veya babasız fakir yavrucuklara elbise ayakkabı, iç çamaşırı da alıyormuş.. Kurban bayramına yeni hazırlıklar varmış. Anneler birliği de hani, hatırı sayılır büyük işler başarıyormuş.. Ulu Gazi Mekteb'inin bahçesi, İzm t te eşi olmıyan bir şiiir, güzellik örneği..

Bu satırlar, çok yakın bir dostu, eski gazeteci arkadaşım medih için yazılmış degildir.. Gündüz Nadir, böyle hal ve hareketlerden fersah fersah uzak bir şahsiyet'tir. Ben onun mektebinde gördüğüm ülkülü, faydalı eserleri yazar ve yayarken, yalnızca vazifemi yaptığımı kanımlım..

Ceadet YAKUP.

İzmit Ulu Gazi mektebi talebesi derste..

Sivasta kar ve fırtına

SİVAS, (Milliyet) — Havaların güzel gitmesi ve yağın karların erimesi herkesi memnun ediyordu.

Havalar o kadar iyi gidiyordu ki, ılı kibir ilkbaharda yaşıyormuş gibi idik. Lâkin bugün başlayan kar ve fırtına iyi havaların acısını çıkardı..

Caddelerde fırtınadan kimseler gözükmiyor.. Herkes evine kırzak ve faytonla koşuyor.. Kızaklar gene faaliyete geçti.. Kayıp gidiyorlar..

Hayvanat islahat faaliyeti

Ziraat Vekâletinden verilen malûmata nazaran, Manisa vilâyeti şimdiye kadar 834 ağıl inşa ettirmiş, ve bu sene bir de hayvan sergisini açılmasına karar vermiştir.

Bo Yazıt vilâyeti dahilinde bu sene 248 kısrağa sifât yapılmış, ve 66 sı at, 1749 u karasığır, ve 58 i manda olmak üzere 1873 hayvan idic ettirilmiştir.

Mardin Vilâyeti Cizre kazasında, ilkbaharda bir mezbağa inşası na karar vermiştir.

İktisat Vekili Celâl Bey, Salihî kazasının Bin tepeler çiftliği sahi bi Feyzi Beye damızlık için halis kan bir İngiliz atı hediye etmiştir.

Konyada yapılmakta olan fenî mezbağa inşaatı bitmiş, ve 6 - 12 - 33 tarihinden itibaren hayvan kesimi bu mezbahada yapılmaya başlanmıştır.

Zavallı bir çocuk kudurdu

KAŞ, (Milliyet) — Kazamızda feci bir kuzud vakası olmuştur.

Seyret köyünden beş yaşında bir çocuğu bir ay evvel kuzud bir köpek ısırtıyor ve bu çocuğun tedavisi için de hükûmete müracaat edilmiyerek bir takım cökakarı ilaç ları ile köyde tedavi etmeye kalkışıyorlar.

Nihayet günü ve zamanı gelince ailesinin cehaletine kurban giden bu çocuk birden bire ağzından salyalar akıtarak kuduruyor ve ölüyor.

Çocuğun ailesinden yedi kişi de her ihtimale karşı tedavi edilmek üzere hastahaneye gönderilceklerdir.

Gene vakadan evvel başka bir kuzud köpek tarafından ısırılan üç köylü de bir hafta evvel İstanbul'a gönderilmişlerdir.

Bu vakadan sonra kasabada ne kadar kedi ve köpek varsa hepsininde öldürülmesine ve beher kedi ve köpek içinde getirene beşer kuruş verilmesine belediyece karar veriliyor. Ve bu karar ilân edilince zaten kendilerine iş ve eğlence arayan halkın işsiz takımından bir çokları belediyenin bu kararını işitince sokaklara bir bağışma ve koşmadır gidiyor kediye yakalayan solmuş belediye-dairesinin önünde alıyor.

Bu şekilde kasaba içinde ne kadar kedi ve köpek varsa yakalanarak belediyeve teslim edilmiş ve öldürülmüşlerdir.

Bu karlı havalarda

Odon, kömür bitiyö: diye
endişe etmeyiniz.**SÜMER BANK**

Fesane ve Hereke

Fabrikalarının

Halis yün

Battaniyeleri

Size rahat, sıcak, sıhhi bir uyku uyutur

Yerli Mallar Pazarı

İstanbul: Bahçekapı caddesi || Beyoğlu: İstiklal caddesi || Ankara: Çocuk Sarayı caddesi || Samsun: Bankalar caddesi

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740**Trabzon yolu**EGE vapuru 20 Şubat SALI
20 de Galata rıhtımından kalkacak.
Gidişte Zonguldak, İnebolu,
Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun,
Vakıfkebir, Trabzon, Rize,
Ho-pa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten
Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır.
(766) 995**Trabzon yolu**CUMHURİYET vapuru 22
Şubat PERŞEMBE 20 de Ga-
lata rıhtımından kalkacak. Gi-
dişte İnebolu, Samsun, Ordu,
Giresun, Trabzon, Rize, Ho-
pa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten
Pazar, Of, Pulatane'ye uğ-
rayacaktır. (791)**Ayvalık yolu**BANDIRMA vapuru 21 Şu-
bat ÇARŞAMBA 19 da Sir-
keci rıhtımından kalkacaktır.
(790)**PHILIPS****634***Super Inductance*Bu "Superinduktas", ah zesi
bir radyo makinesinden bekle-
nebilen bütün evsafı haizdir.Avrupanın en büyük radyo
fabrikaları tarafından inşa edil-
miştir. 12475**Parasız Büyük Piyango**

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim şirketi

S A T I Etarafından Elektrik Şirketinin bütün müş-
terileri arasında parasız büyük bir
piyango hazırlanmıştır. lira1 nci ikramiye-Bir soğutma makinesi kıymeti 425 ,,
2 " " - Bir banyo ısıtıcı makina " 88 ,,
3 ncü " - Bir elektrik süpürgesi " 80 ,,
4 " " - Bir masaj makinası " 65 ,,
5 nci " - Bir elektrik fırını " 50 ,,Bu eşya, Taksim'deki daimî elektrik
Sergisinde gösterilmektedir.Piyangoya iştirak etmek için Elektrik Şirketi abonelerinin mez-
kür sergiye doğrudan doğruya kendilerinin gitmeleri ve piyan-
goya dair bir mektubun ilişik bulunduğu Elektrik makbuzunu
göstererek numarasını kaydetmeleri lazımdır. (13563)**Maarif Vekâleti İstanbul Terzilik ve
Kürkçülük Mektebi Müdürlüğünde n**Mektebimizde Kürkçülük Şubesi açılmış ve talebe
kayı kabulüne başlanmıştır. Müddeti tahsil üç sene ve mek-
tep muhtelittir. Mektepte kürkçülük nazarı ve ameli dersler-
inden mâdâ hesap, Türkçe, resim, dersleri de vardır. Kayt
ve kabul şartları :1 — İlk mektep mezunu, âzamî yaş 17, ve Türk teb'a-
sı olmak.2 — Mektep şahadetnamesi, veya orta mektep tasdik-
namesi, Nüfus cüzdanı, sıhhat, aşı raporları ve 4 vesika
fotoğrafı ibraz etmek.3 — Mektepçe yapılacak sıhhi muayenede sıhhatli bulun-
mak.4 — Kayt ve kabul için Perşembeden mâdâ her gün
müracaat edilebilir.5 — Bu sene için vakit ilerlemiş olduğundan taliplerin
müracaatlarının tesrii.Adres : Sultanahmet, Dizdariye çeşme sokak, No. 13
Tel: 22480. (889) 924**Afyon Vilâyetinden:**Afyon - Konya yolunun 8193 lira bedeli keşifli 0+000-
0+250 kilometreleri arası parke fersiyesi 21/3/934 tarih-
da saat 14 de encümeni Vilâyette ihale edilmek üzere kapa-
lı zarf usulile münakasaya konuldu. Şartname ve keşifna-
meyi görmek isteyenlerin Nafia Başmühendisliğine ve talip-
lerin %7,5 teminat ile encümeni Vilâyete müracaatları ilân
olunur. (507) 767Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.**Yeni Ankara Lokanta ve Birahanesi**
Sirkeci şimendifer İstasyonu ittisalinde
837**Dr. Hafız Cemal**

Dahiliye mütehasşısı

Cumadan başka günlerde saat
(2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul
Divanyolu No. 118. Kabina tele-
fon : 22398. Kışlık ikametgâh
Telefon 42519. 634**VALİDE Lokanta ve Birahanesi**Eminönü Valide Hanı içinde
Şehzadebaşı, Zeyrekhatun'a kadar evlere Eminönünden, Sultanahmet, Beyazıt,
885 yemek tevzi eder.**EVKAF MÜDÜRLÜĞÜ İLANLARI**Beykoz'da Akbabada (500) dönüm çalılık ve mer'a Çengel-
köyünde talimatname meydanında kaldırım caddesin-
de tarla ve bahçe.Usküdarda Bülbül deresinde (3) dönüm tarla.
Uskudar'da Kepeçdede mahallesinde bostan çıkamazında bos-
tan.Paşabahçesinde Tepeköyünde 1,5 dönüm bahçe.
Eyüpte otakçıbaşı mahallesinde namazgâh ittisalinde bostan
Emirbahari mahallesinde kışla caddesinde 2 dönüm
tarla.Şehrimini Mevlevihane caddesinde 38 No. lu bostan.
Edirnekapı haricinde şehitlik ittisalinde 1 dönüm bahçe.
İstinyede Nislişah Sultan mahallesinde tarla ve bahçe.
Mevlevihane kapısında hacı evliya mahallesinde 2 No. lu
bostan.Yukarıda bahs ve mahallesi yazılı bostan varidatının 3
sene müddetle icarı arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 14-3-
934 çarşamba günü saat 15 tedir. Talip olanların İstanbul
Evkaf Müdürlüğünde Varidat Kalemine müracaat eylemele-
ri. (787)Bostancı'da Başbüyükkaryesinde Kıvrırcık mandıra
namile maruf arazinin üç sene müddetle icarı arttırmaya
çıkacaktır. İhalesi 14-3-934 Çarşamba günü saat 15
tedir. Taliplerin İstanbul Evkaf Varidat kalemine müracaat
ları. (789)Kıymeti
MuhammenesiLira Kr.
150 00 Eyüpte Servi mahallesinde Vezir tekkesi soka-
ğında (24 No. lu meşruta hanenin tamamı).
550 00 Çenberlitaşa Mollafenari mahallesinde Vezir
hanında alt katta 41 No. lu odanın tamamı.
200 00 Uzunçarşıda Mercan Ağa mahallesinde Babise-
raskeri caddesinde 60/11 No. lu dükkânın ta-
mamı. (5661)
550 00 Çenberlitaşa Mollafenari M. Vezir hanında alt
katta (53) No. lu kâgir odanın tamamı. (10138)250 00 Çenberlitaşa Mollafenari M. Küçük Vezir han
ikinci katta (2) No. lu odanın tamamı. (1101)350 00 Çenberlitaşa Mollafenari M. Vezir hanında alt
katta (14) No. lu odanın tamamı. (5529)350 00 Mezkûr handa alt katta (64) No. lu odanın ta-
mamı. (1139)632 73 211 metre terbiinde bulunan Sarıgül civarında
İskenderpaşa mahallesinde pazar meydanı soka-
ğında (6) No. lu arsanın tamamı. (453)41 67 Hasköyde Abdülâlm mahallesinde Su Yolcu so-
kağında 12-14 No. lu üst odası bulunan dükkân
nın 1/6 hissesi.Yukarıda mahlûl emlak satılmak üzere yirmi gün müd-
detle ilâna konmuştur. İhalesi Martın on ikinci Pazartesi
günü saat on beştedir. Taliplerin pey akçeleriyle beraber mah-
lât kalemine müracaatları. (788)**İstanbul Deniz Levazım****Satılma Komisyonundan:**325 Roda muhtelif burğatada Halat : Kapalı zarfla
21 Şubat 934 Çarşamba saat 14 te.1750 metre Beyaz yazlık kumaş : Aleni münakasa ile
21 Şubat 934 saat 15 te.Yukarıda cins ve miktarı yazılı halatlarla beyaz yazlık
kumaşların münakasası hizalarında yazılı gün ve saatlerde ya-
pılacağından münakasalarımıza iştirak edeceklerin yevmi
mezkûrda, şartnamesini görmek isteyenlerinde her gün Ka-
sımpaşa da kâin komisyona müracaatları. (460) 682**M. M. V. Hava Müsteşarlığından:**Eskişehir Hava Mektebi binalarına kalorifer tesisatı yap-
tırılacaktır. Bu işe talip firmaların tesisat projelerini yapmak
ve teklifte bulunmak için lüzum olan umumî şeraiti öğren-
mek ve 10 lira mukabilinde mebani plânlarını almak üzere 28
Şubat 1934 tarihine kadar her gün M. M. V. Hava Müsteşar
lığı inşaat şubesine müracaatları ilân olunur. (751) 986**Inhisarlar U. Müdürlüğünden**(120) metre lâstik hortum satın alınacaktır. Talip-
lerin nümuneyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere
(% 7,5) teminat akçeleriyle beraber (24-2-934) Cumartesi
günü saat (14) te Galata'da Alım Satım Komisyonuna mü-
racaatları. (734)Uçları tırtıllı kurşun zımbalı olmak üzere nümunesine
göre (26) adet kışkaç yaptırılacaktır. Taliplerin pazarlığa iş-
tirak etmek üzere yüzde 7,5 teminatlarıyla beraber 24-2-934
Cumartesi günü saat 14 te Galatada Alım, satım komisyonu-
na müracaatları. (668)**İstanbul Esnaf Bankasından:**İstanbul Esnaf Bankası hissedarları 21 Mart 934 çarşamba günü saat 13 te
Bankanın Yeni postahane caddesinde 9 No daki merkezinde alelade surette inikat
edecek heyeti umumiyeye davet olunur.

RUZNAMEİ MUZAKERAT :

1 — Meclisi İdare ve Murakıp raporunun kiraatı,
2 — Bilanço ve kâruzarar hesabının kiraat ve tasdik ve Meclisi İdare azasile
müdirin ve murakıbın ibrası,
3 — Müddetleri bitim bulan Meclisi İdare azalarının ve murakıbın yerine yeni-
lerinin intihabı,
4 — 1934 senesi için Meclisi İdare azalarına verilecek haklı huzurun ve murakıp
ücretinin tayini,Ticaret kanununun 371 nci maddesi ahkâmına tevfiğane hamiline muharrer his-
se senedatı sahipleri nihayet 14 Mart 934 Çarşamba akşamına kadar hisse senetleri
ni veyahut hisse senetlerinin mevdu bulunduğu banka makpuzunu bankamız vezne
sine tevdi ile ita olunacak dühuliyeye varakasını almaları iktiza eder.

Meclisi İdare

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilo dan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır.
Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim**Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.**Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı ha-
mule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri
hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarı olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon baş-
ına beş lira tenzilattan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi: İstanbul Şeker. Telefon: No. 24470.